

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Veřejné zakázky a elektronická tržiště

Štěpán Kolář

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Štěpán Kolář

Podnikání a administrativa

Název práce

Veřejné zakázky a elektronická tržiště.

Název anglicky

Public procurement and electronization of public procurement.

Cíle práce

Tato práce si klade za CÍL zkoumat transparentnost zadávání veřejných zakázek a zjišťování příčin rizik zadávání VZ neprůhledně, vlastně podvodně. a jak se na nezákonných praktikách podílejí – či jim brání – nástroje elektronických tržišť, jejichž cílem je především odstranit administrativní "papírovou" zátěž soutěží s VZ.

Metodika

Práce je rozdělena na teoretickou a na praktickou část.

V teoretické části bude analyzován zákon o veřejných zakázkách, zákon č. 134/2016 Sb., především vysvětlen pojem veřejná zakázka, principy a systém jejich zadávání veřejnými zadavateli a teoretickými mechanismy vedoucí k možným podvodům.

V praktické části použije autor případovou studii,

případně použije autor výzkum pomocí ankety, dále použije analýzu sebraných dat.

Doporučený rozsah práce

30-40 stránek

Klíčová slova

veřejná zakázka, veřejné prostředky, zadávání veřejných zakázek, elektronická tržiště, transparentnost, korupce, veřejná správa

---

Doporučené zdroje informací

HERMAN, Pavel .FIDLER Vlastimil .Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň 2016, ISBN 978-80-7380-595-1.
KRUTÁK, Tomáš. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 978-80-7554-040-9
PALGUTA, J. PERTOLD, F. K čemu vede (ne)transparentnost veřejných zakázek? Vyd. Národohospodářský ústav AV ČR, Praha 2016. ISBN 978-80-7344-370-2
PETROV,J. VÝTISK, M. BERAN , V. et al: Občanský zákoník. KOMENTÁŘ. Praha: C.H.Beck 2017. ISBN 978-80-7400-653-1
POREMSKÁ, Michaela. Elektronické zadávání veřejných zakázek. Právní rukověť. Wolters Kluwer, Praha 2013. ISBN 978-80-7357-760-5.
Veřejné zakázky v praxi _periodikum, vydavatel Forum Praha, ISSN 1805-8523
zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
zák.č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže
zák.č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
zdroje elektronické: zvl. portál MMR ČR , Úřadu pro ochranu hosp. soutěže – aj. portály státní správy

---

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Eva Kadlecová

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 15. 2. 2021

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 15. 2. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Veřejné zakázky a elektronické tržiště" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval JUDr. Evě Kadlecové za pomoc při vypracování této práce, za odborné rady, věcné připomínky, a především, milý a vstřícný přístup.

Veřejné zakázky a elektronická tržiště

Abstrakt

Hlavním tématem této práce je problematika elektronizace veřejných zakázek a elektronických nástrojů, pomocí nichž jsou veřejné zakázky zadávány. Cílem práce je teoreticky popsat současný stav elektronizace veřejných zakázek a její vliv na transparentnost. V této části je uvedena právní úprava veřejných zakázek, rozdělení veřejných zakázek a subjekty, které se v tomto prostředí vyskytují. V dalších kapitolách práce rozebírá postup při zadávání veřejných zakázek, nutné informace spojené s touto problematikou, vývoj postupné elektronizace veřejných zakázek, konkrétní elektronické nástroje a kontrolu při porušování zákona. Praktická část této práce je založena na průzkumu uživatelů využívajících elektronické nástroje se zaměřením na Národní elektronický nástroj. V této části práce uvádí výhody a nevýhody, které se vyskytují při využívání tohoto elektronického nástroje.

Klíčová slova: veřejná zakázka, veřejné prostředky, zadávání veřejných zakázek, elektronická tržiště, transparentnost, korupce, veřejná správa, elektronický nástroj, Národní elektronický nástroj

Public procurement and electronization of public procurement

Abstract

The main topic of this work is the issue of electronic public procurement and electronic tools, which are used to award public contracts. The aim of the work is to theoretically describe the current state of electronic public procurement and its impact on transparency. This section presents the legal regulation of public procurement, the division of public procurement and entities that occur in this environment. In the next chapters, the thesis discusses the procedure for awarding public contracts, the necessary information associated with this issue, the development of gradual electronic public procurement, specific electronic tools and control in violation of the law. The practical part of this work is based on a survey of users using electronic tools with a focus on the National Electronic Tool. In this part of the work lists the advantages and disadvantages that occur when using this electronic tool.

Keywords: public procurement, public financing, electronic marketplace, transparency, corruption, public administration, electronic tool, National electronic tool

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Co je veřejná zakázka.....	16
3.1.1 Legislativa upravující veřejné zakázky.....	16
3.2 Druhy veřejných zakázek	16
3.2.1 Rozdělení veřejných zakázek podle předmětu.....	17
3.2.1.1 Veřejné zakázky na dodávky	17
3.2.1.2 Veřejné zakázky na služby	17
3.2.1.3 Veřejné zakázky na stavební práce.....	17
3.2.2 Režim veřejných zakázek	18
3.2.2.1 Nadlimitní veřejné zakázky	18
3.2.2.2 Podlimitní veřejné zakázky	18
3.2.2.3 Veřejné zakázky malého rozsahu	19
3.3 Subjekty veřejných zakázek	20
3.3.1 Zadavatel.....	20
3.3.1.1 Veřejný zadavatel	20
3.3.1.2 Zadavatel dotovaný	20
3.3.1.3 Zadavatel zadávající sektorové zakázky	21
3.3.2 Dodavatel	21
3.4 Transparentnost	22
3.4.1 Úvod.....	22
3.4.2 Principy 3E	23
3.4.3 Zásady zadávání veřejných zakázek	24
3.4.3.1 § 6 odst. 1 ZZV	24
3.4.3.2 § 6 odst. 2 ZZVZ	25
3.4.3.3 § 6 odst. 3 ZZVZ	25
3.4.4 Stanovení předpokládané ceny	25
3.4.5 Druhy řízení	26
3.4.5.1 Zjednodušené podlimitní řízení	26
3.4.5.2 Otevřené řízení	26
3.4.5.3 Užší řízení.....	26

3.4.5.4	Jednací řízení s uveřejněním.....	27
3.4.5.5	Jednací řízení bez uveřejnění.....	27
3.4.5.6	Řízení se soutěžním dialogem	27
3.4.5.7	Řízení o inovačním partnerství.....	27
3.4.6	Informace k veřejným zakázkám	27
3.4.6.1	Věstník veřejných zakázek	28
3.4.6.2	Seznam kvalifikovaných dodavatelů	28
3.4.6.3	Profil zadavatele	28
3.4.6.4	Registr smluv	29
3.4.6.5	Vizuální obchodní rejstřík	29
3.4.7	Postup zadávání veřejných zakázek	30
3.4.7.1	Zadávací dokumentace	31
3.4.7.2	Zpráva zadavatele	31
3.4.7.3	Oznámení	31
3.4.7.4	Hodnotící kritéria.....	32
3.4.8	Kontrola veřejných zakázek.....	32
3.4.8.1	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	32
3.4.8.2	Nejvyšší kontrolní úřad.....	33
3.5	Elektronizace veřejných zakázek	34
3.5.1	Vývoj.....	34
3.5.1.1	Akční plán.....	34
3.5.1.2	Národní plán	34
3.5.1.3	Strategie 2011-2015.....	35
3.5.1.4	Strategie 2016-2020.....	35
3.5.2	Elektronické nástroje.....	36
3.5.2.1	Definice.....	36
3.5.2.2	Certifikace.....	37
3.5.2.3	Rozdělení	38
3.5.2.3.1	Elektronické nástroje zaměřené na VZ a zadávací řízení	38
3.5.2.3.2	Aukční portály	38
3.5.2.3.3	Elektronické nástroje formátu elektronických tržišť'	38
3.5.2.3.4	Ostatní elektronické nástroje	38
3.5.2.3.5	Největší provozovatelé elektronických nástrojů.....	38
3.5.2.4	Národní elektronický nástroj	39

4	Vlastní práce	41
4.1	Vlastní dotazníkové šetření	43
	První otázka: Jste z pohledu veřejných zakázek zadavatel nebo dodavatel?	43
	Druhá otázka: Jaký elektronický nástroj používáte?	43
	Třetí otázka: Zvažujete přechod na NEN?.....	45
	Čtvrtá otázka: Je pro Vás nový portál NEN uživatelsky přívětivý?.....	46
	Pátá otázka: Jaký je Váš názor na uživatelskou přívětivost nového portálu NEN?	47
	Šestá otázka: Používáte nebo máte zkušenost i se starší verzí NEN?	47
	Sedmá otázka: Jakým způsobem převážně administrujete zakázky v NEN?.....	48
	Osmá otázka: Doporučili byste NEN ostatním zadavatelům?	49
	Devátá otázka: Jaké jsou silné stránky NENu?	50
	Desátá otázka: Jaké jsou slabé stránky NENu?	51
5	Výsledky a diskuze	53
6	Závěr.....	54
7	Seznam použitých zdrojů	56
8	Seznam tabulek	59
9	Seznam obrázků	59
10	Přílohy	60

1 Úvod

Veřejné zakázky jsou již dlouhá léta tématem, které vzbuzuje zájem jak veřejnosti, tak hlavně médií. Je tomu především proto, že stát pomocí zadávání veřejných zakázek hospodaří se státními penězi, které investuje, a veřejnost zajímá, co se s těmito penězi opravdu stane. Z důvodu financování nakupovaných komodit z veřejných peněz může docházet k podvodům, aby však k těmto podvodům co nejméně docházelo, musela být vytvořena určitá forma průhledného prostředí. Státní správa tak musela vytvořit transparentní prostředí, které eliminuje výskyt finančních podvodů na trhu s veřejnými zakázkami. Realizací tohoto transparentního prostředí vznikaly elektronické nástroje, pomocí kterých se zadávají veřejné zakázky dodnes, zároveň byly vytvořeny zákony, nařízení a přesné postupy, které proces zadávání zakázek přesně upravují.

Vztah mezi státními institucemi, vystupující na trhu s veřejnými zakázkami jako zadavatelé a soukromými subjekty, jakožto dodavatelé je založen na poptávce státu, kterou uspokojují dodavatelské firmy. Jedná se tedy o jakési elektronické tržiště, i když elektronické tržiště jako taková již neexistují, stále se jedná o obchod mezi zadavatelem a dodavatelem. Stát, pokud potřebuje nakoupit určitou komoditu, musí zadat veřejnou zakázku, která v budoucnu bude dodána nebo vyrobena dodavatelem, tito dodavatelé tak musí o získání veřejné zakázky mezi sebou soutěžit. Tato soutěž probíhá v elektronickém prostředí pomocí elektronických nástrojů, které poskytují různé formy formulářů a dokumentů. Zadavatel tak vyplněním formulářů specifikuje zakázku a určí kritéria, které musí dodavatelé splňovat, aby se o zadanou zakázku mohli ucházet. Následným vyhodnocením dodavatelských nabídek stát určí vítěze, který veřejnou zakázku zrealizuje a dodá.

Subjekty státní správy mohou zadávat své veřejné zakázky jak prostřednictvím soukromých poskytovatelů elektronických nástrojů, tak použitím elektronického nástroje, který je provozován státem. Národní elektronický nástroj byl vytvořen, aby všechny prováděné úkony zadavatele byly pohromadě na jednom místě a aby byl další složkou propojeného řetězce eGovernmentu.

Vývoj elektronizace však nebyl jednoduchý a setkával se s komplikacemi, které rozvoj elektronických platforem pro zadávání veřejných zakázek přibrzdžoval. I kvůli těmto problémům je na Národní elektronický nástroj stále pohlíženo s odstupem. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR z tohoto důvodu koná školení pro uživatele

a zavádí nové funkcionality, aby mohlo co nejvíce konkurovat ostatním elektronickým nástrojům, které jsou provozovány soukromými subjekty. V současné době MMR zavádí novou verzi Národního elektronického nástroje, která bude uživateli od dubna 2021 povinně využívána.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tato práce si klade za cíl zkoumat transparentnost zadávání veřejných zakázek a zjišťování příčin rizik zadávání veřejných zakázek neprůhledně, vlastně podvodně, a jak se na nezákonných praktikách podílejí, či jim brání nástroje elektronických tržišť, jejichž cílem je především odstranit administrativní "papírovou" zátěž soutěží s veřejnými zakázkami. V návaznosti na problematiku transparentnosti veřejných zakázek bude dotazníkovou metodou šetření vyhodnocen stav využívání elektronických nástrojů se zaměřením na Národní elektronický nástroj. U problematiky Národního elektronického nástroje bude porovnáván a vyhodnocen stav staré verze Silverlight a nové verze HTML5 s následným doporučením na zlepšení nové verze.

2.2 Metodika

Práce je rozdělena na teoretickou a na praktickou část.

V teoretické části bude analyzován zákon o veřejných zakázkách, zákon č. 134/2016 Sb., především vysvětlen pojem veřejná zakázka, principy a systém jejich zadávání veřejnými zadavateli a teoretickými mechanismy vedoucí k možným podvodům. Dále se tato část práce bude zabývat elektronizací veřejných zakázek, historií elektronizace veřejných zakázek a konkrétními příklady elektronických nástrojů.

V praktické části bude proveden, pomocí dotazníkové metody šetření, výzkum, na základě kterého bude zhodnocen stav využití elektronických nástrojů. V této části bude také, na základě odpovědí respondentů, provedeno porovnání staré verze Národního elektronického nástroje s novou verzí HTML5, jehož výsledkem bude doporučení s odkazem na vylepšení této nové verze Národního elektronického nástroje.

Práce je členěna do šesti kapitol, v první kapitole práce pojednává o obecném vysvětlení pojmu veřejná zakázka a právní úpravě, která se na veřejné zakázky vztahuje.

Druhá kapitola je zaměřena na druhy veřejných zakázek, které jsou děleny podle předmětu na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce. Veřejné zakázky jsou dále ještě děleny podle finančních limitů.

Ve třetí kapitole se práce věnuje subjektům, které se v prostředí veřejných zakázek vyskytují. Jedná se zde o subjekty státní správy, jakožto zadavatelské a subjekty dodavatelské, které se o veřejné zakázky ucházejí.

Čtvrtá kapitola této práce se věnuje transparentnosti veřejných zakázek, kde je kladen důraz především na dodržování principů 3E, které upravuje metodika vydaná Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, a zásad zadávání veřejných zakázek. Dalším tématem této kapitoly je kontrola hospodářské soutěže.

Pátá kapitola pojednává o elektronizaci veřejných zakázek, která začíná její historií, součástí této kapitoly je také představení elektronických nástrojů využívající zadavatelé pro zadávání veřejných zakázek. Samostatnou částí této kapitoly je popis Národního elektronického nástroje, který je jako jediný elektronický nástroj provozovaný státem.

Poslední šestá kapitola obsahuje dotazníkové šetření, kterým je provedena analýza elektronických nástroj. Z výsledků je vytvořena ucelená představa o Národním elektronickém nástroji, jeho využitelnosti, silných a slabých stránkách.

3 Teoretická východiska

3.1 Co je veřejná zakázka

Definice veřejné zakázky jako takové je uvedena v zákoně 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek (dále jen ZZVZ), konkrétně v § 2, kde je stanoveno, že „*zadáním veřejné zakázky pro účely tohoto zákona rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce*“ (Zákon č. 134/2016 Sb.).

Smlouvou se zde myslí veřejná zakázka, tedy veřejná smlouva, která je uzavírána mezi zadavatelem, jímž je veřejnoprávní subjekt a jedním nebo více dodavateli. Veřejná zakázka tedy není jen smlouva, je to komplex různých úkonů, který musí zadavatel a dodavatel vykonávat. Zadavatel zadává veřejnou zakázku, zatímco dodavatelé o udělení a následné vykonání zakázky mezi sebou soutěží.

Prostředky, které jsou pořizovány zadavateli, tedy dodávky, služby nebo stavební práce, jsou pořizovány za prostředky. Tyto prostředky jsou veřejné peníze, které stát získává od daňových poplatníků formou dotací, výběrem poplatků atd., tudíž musí být vytvořeno průhledné prostředí, kde je zavedena kontrola s nakládáním těchto prostředků.

3.1.1 Legislativa upravující veřejné zakázky

Zadavatelé se musí řídit zákony, které veřejné zakázky upravují. Mezi tyto zákony patří především Zákon o finanční kontrole č. 320/2001 Sb. Občanský zákoník č. 89/2012 Sb. Správní řád č. 500/2004 Sb. Zákon o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 273/1996 Sb. Zákon o nejvyšším kontrolním úřadě č. 166/1993 Sb. Zákon o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb., další zákony musí být dodržovány v návaznosti na předmětu konkrétní zakázky. Pokud tedy bude chtít zadavatel od dodavatele realizovat výstavbu pozemní komunikace, tato zakázka musí být v souladu s výše uvedenými zákony a zároveň i s dalšími zákony, např. se zákonem č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích.

3.2 Druhy veřejných zakázek

Pro zadávání veřejných zakázek je důležité rozdělení veřejných zakázek a následné zařazení zakázky, kterou zadavatel zadává. Zařazení do vhodné kategorie zadavateli

následně určuje způsob a postup, jakým se při zadávání veřejných zakázek musí řídit. *Každá veřejná zakázka tedy musí být zaříděna pod určitý druh veřejné zakázky. Kritériem dělení jsou vlastnosti předmětu zakázky. „Předmět veřejné zakázky je to, co je prostřednictvím zadání veřejné zakázky pořízováno“* (Herman, 2016, s. 38).

Veřejné zakázky lze podle předmětu dělit na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce, toto dělení vychází ze zákona o zadávání veřejných zakázek, konkrétně z § 2 odstavce 2. Druhým dělením, kterým se zadavatelé musí řídit, je dělení podle výše předpokládané hodnoty. Mezi toto dělení patří nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu, toto dělení je upraveno v ZZVZ § 25, 26, 27, jako režimy veřejných zakázek (Herman, 2016, s. 38).

3.2.1 Rozdělení veřejných zakázek podle předmětu

3.2.1.1 Veřejné zakázky na dodávky

Veřejné zakázky na dodávky jsou zakázky, jejímž předmětem plnění, podle § 14 odstavce 1 ZZVZ, *„je pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil“* (Herman, 2016, s. 38). Formy pořízení mohou být různé, zároveň může docházet k využití různých smluvních typů, *„nejčastěji se jedná o koupi, nájem nebo pacht“* (Herman, 2016, s. 38).

3.2.1.2 Veřejné zakázky na služby

Předmětem veřejných zakázek na služby nejsou věci, jako u veřejných zakázek na dodávky, ale je jím činnost dodavatele. Jedná se o jakoukoli činnost, která není veřejnou zakázkou na stavební práce (Dvořák, 2017, s. 88).

3.2.1.3 Veřejné zakázky na stavební práce

Veřejnými zakázkami na stavební práci se myslí stavební činnosti, které jsou uvedeny ve společném slovníku pro veřejné zakázky, označován jako CPV, jež je upraven nařízením ES č. 2195/2002 nebo zhotovení stavby, tato činnost je upravena v odst. 4 § 14 v ZZVZ¹. Ve společném slovníku pro veřejné zakázky je uvedeno více než 800

---

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 ze dne 5. listopadu 2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky (CPV), v platném znění.

konkrétních stavebních prací, pokud je předmětem veřejné zakázky jedna z těchto činností, jedná se o veřejnou zakázku na stavební práce (Dvořák, 2017, s. 89).

3.2.2 Režim veřejných zakázek

Podle předpokládané hodnoty veřejné zakázky zadavatel následně určí režim, ve kterém bude veřejná zakázka zadávána. Režimy jsou od sebe rozlišeny finančními limity, které se liší v závislosti na rozdělení podle předmětu. Nejprísnějším postupem zadávání veřejných zakázek je nadlimitní režim, který vyžaduje také největší povinnosti pro zadavatele. Podlimitní režim nevyžaduje takové povinnosti jako u zakázek nadlimitních a zároveň je tento způsob zadávání zjednodušený. Posledním režimem jsou zakázky malého rozsahu, tyto zakázky jsou zadávány téměř bez pravidel, proto se též nazývají "zadáním z ruky".

Finanční limity, kterými se od sebe odlišují režimy veřejných zakázek, jsou každé dva roky měněny evropskými směrnici na základě vývoje měnového kurzu. Finanční limity pro rok 2020 jsou účinná od 1. 1. 2020 na základě nařízení komise, vydaného dne 30. 10. 2019, zároveň komise ve svém sdělení 2019/C 370/01 ze dne 31. 10. 2019 upravuje hodnoty v národních měnách (Havlová, Korbel a Derková, 2019).

3.2.2.1 Nadlimitní veřejné zakázky

Nadlimitní veřejné zakázky jsou zakázky, jejichž předpokládaná hodnota je rovna nebo přesahuje hranici 3 568 964 Kč u zakázek na dodávky a hodnotu 137 366 600 Kč, pokud se jedná o zakázky na stavební práce, do této hodnoty se ze zákona nezahrnuje daň z přidané hodnoty (Havlová, Korbel a Derková, 2019).

3.2.2.2 Podlimitní veřejné zakázky

Podlimitní veřejné zakázky jsou zakázky, které nedosahují finančního limitu pro nadlimitní veřejné zakázky. Dolní hranicí podlimitních zakázek je hodnota 2 000 000 Kč bez DPH pro zakázky na dodávky a služby, u zakázek na stavební práce je to hodnota 6 000 000 Kč bez DPH. Horní hranice pro zakázky na stavební práce je nyní 137 366 600 Kč bez DPH (Havlová, Korbel a Derková, 2019).

Finanční limit, který zakázka na dodávky a služby, v podlimitním režimu, nesmí dosahovat, se liší podle zadavatele. Veřejným zadavatelům na nižší správní úrovni

(zadavatelé na úrovni nižší, než je úroveň ústředních orgánů státní správy²) je stanoven horní finanční limit 5 494 664 Kč bez DPH, zatímco zakázky zadávané ústředními orgány státní správy mají horní výši limitu stanovenou na 3 568 964 Kč bez DPH (Havlová, Korbel a Derková, 2019).

3.2.2.3 Veřejné zakázky malého rozsahu

Veřejné zakázky malého rozsahu jsou zakázky takové, jejichž předpokládaná hodnota pro dodávky a služby se rovná nebo přesahuje hodnotu 2 000 000 Kč bez DPH, pro veřejné zakázky na stavební práce je tato finanční hranice na hodnotě 6 000 000 Kč bez DPH. U finančních limitů veřejných zakázek malého rozsahu se dá předpokládat, že výše částek budou poměrně stálé, proto není nutné každé dva roky tyto limity měnit (Herman, 2016, s. 57).

Z pohledu zadavatele se ze zákona, oproti nadlimitním a podlimitním režimům, mění způsob zadávání zakázek. Zadavatel může, ale nemusí, zadávat zakázku v zadávacím řízení, tedy dle ZZVZ. Pokud se zadavatel rozhodne nepostupovat v zadávacím řízení, musí však stále dodržovat práva a povinnosti, které vyplývají ze ZZVZ (nejde zde o práva a povinnosti regulující zadávací řízení) a to především § 6 ZZVZ, který upravuje zásady zadávání veřejných zakázek. Zadavatel je dále povinen uveřejňovat smlouvu u těch veřejných zakázek, jejichž cena přesahuje hodnotu 500 000 Kč bez DPH (Dvořák, 2017, s. 144). Přehledné rozdělení finančních limitů, bez DPH, jednotlivých režimů veřejných zakázek nalezneme v Tabulce 1.

Tabulka 1 Finanční limity režimu veřejných zakázek (bez DPH).

Režim VZ	Dolní hranice	Horní hranice
Nadlimitní veřejná zakázka	3 568 964 Kč	137 366 600 Kč
Podlimitní veřejná zakázka na dodávky a služby (nižší správní úroveň)	2 000 000 Kč	5 494 664 Kč
Podlimitní veřejná zakázka na dodávky a služby (ústřední orgány státní správy)	2 000 000 Kč	3 568 964 Kč
Podlimitní veřejná zakázka na stavební práce	6 000 000 Kč	137 366 600 Kč

Zdroj: HAVEL & PARTNERS, 2019

² např. obce, regionální orgány, veřejnoprávní subjekty

3.3 Subjekty veřejných zakázek

3.3.1 Zadavatel

Zadavatelem je subjekt, který uzavírá smlouvu při zadání veřejné zakázky, a který nese většinu povinností, které ZZVZ ukládá, zároveň nese odpovědnost za dodržování těchto povinností. Zadavatel hospodaří s veřejnými zdroji, toto hospodaření musí podléhat zákonnému rámci, především § 6 ZZVZ, zásady zadávání veřejných zakázek (Herman, 2016, s. 18).

Mezi hlavní tři typy zadavatelů, v rámci ZZVZ, patří veřejní zadavatelé, zadavatelé, kteří použijí na zakázku peněžní prostředky z rozpočtu veřejných či evropských a zadavatel, který zadává sektorovou veřejnou zakázku (Herman, 2016, s. 18).

3.3.1.1 Veřejný zadavatel

Veřejným zadavatelem podle § 4 ZZVZ je:

- a) *Česká republika a organizační složky státu*
- b) *Česká národní banka*
- c) *Státní příspěvková organizace*
- d) *Územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace*
- e) *Jiná právnická osoba*

Jinou právnickou osobou podle § 4 písm. e) ZZVZ je myšlena právnická osoba, která je kontrolována veřejným zadavatelem, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu a který ji kontroluje, financuje a má vliv na personální obsazení (Zákon č. 134/2016 Sb.).

3.3.1.2 Zadavatel dotovaný

Tímto zadavatelem je subjekt, který k úhradě veřejné zakázky použije více než 200 000 000 Kč, nebo více než 50 % peněžních prostředků z rozpočtu veřejného zadavatele nebo rozpočtu Evropské unie či veřejného rozpočtu jiného státu (Zákon č. 134/2016 Sb.).

3.3.1.3 Zadavatel zadávající sektorové zakázky

Zadavatel zadávající sektorové zakázky je subjekt, který podniká ve specifické oblasti na základě povolení státu. Pravidla pro nákup služeb, zboží a stavebních prací jsou mnohem volnější, jelikož jsou subjekty vystaveny silnější konkurenci.

3.3.2 Dodavatel

Pojem dodavatel je vymezen v § 5 ZZVZ, je jím v širším pojetí každý, kdo poskytuje dodávky, služby nebo stavební práce, může jím být jak fyzická, tak právnická osoba a zároveň se nemusí jednat o podnikatele. Dodavatel může být zároveň zadavatel, více dodavatelů nebo pobočka (Herman, 2016, s. 20).

Pokud budeme brát dodavatele v užším vymezení, tedy po uzavření smlouvy se zadavatelem, je tak dodavatelem ten, kdo na základě smlouvy poskytuje konkrétní dodávky, služby nebo stavební práce (Herman, 2016, s. 20).

3.4 Transparentnost

3.4.1 Úvod

Z důvodu co nejvíce transparentního zadávání VZ musí zadavatel dodržovat pravidla a zákony od samotného počátku VZ až po uzavření smlouvy, stejně tak dodavatel, který musí splňovat určité podmínky pro to, aby se VZ mohl zúčastnit. Transparentnosti napomáhají jak Principy 3E kontrolující hospodárnost veřejného zadávání zevnitř, tak zásady veřejných zakázek, které podporují transparentnost zevnějšku a zároveň omezují diskriminaci dodavatelů. Další náležitostmi, které souvisí s průhledností VZ, jsou nároky na zadavatele a dodavatele, kteří se musí jistými způsoby prokazovat a následně, pokud je zapotřebí, také obhajovat. K transparentnosti patří také samotný průběh zadávání veřejné zakázky a kontrola zadávání veřejných zakázek.

Transparentnost je tedy určitý nástroj v boji proti korupci v procesu zadávání veřejných zakázek, přičemž proces spočívá v aktivním zveřejňování informací ze strany zadavatele a přístupu k informacím všech potencionálních uchazečů a veřejnosti. Důraz kladen na transparentnost souvisí s efektivně vynakládanými financemi, aby bylo vynakládání peněz efektivní, jsou v ZZVZ upraveny peněžní limity pro realizaci zakázek (Sičáková-Beblavá, 2004, s. 136).

Zavádění limitů bylo důležitým tématem již na počátku elektronizace veřejných zakázek, zavedení podlimitního režimu znamenalo určitou volnost zadavatele a omezení trhu (omezení nekalých praktik). Pokud je však horní limit nastaven příliš vysoko, dochází k tzv. nafukování cen zakázek a touto manipulací roste neefektivita, která představuje rozdíl mezi vysoutěženou a odhadovanou cenou (Palguta, 2016, s. 1).

V následující tabulce je zřejmé, jaké jsou rozdíly v náležitostech pro veřejné zakázky podlimitní a nadlimitní, ve zjednodušeném řízení. Z tabulky vyplývá, že nadlimitní veřejné zakázky, ve kterých se obchoduje s větším objemem peněz, vyžadují větší procesní nároky a celkově jsou na zadávání složitější. To vše z důvodu co největší transparentnosti zadávání veřejných zakázek.

Tabulka 2 Možnosti zadavatele při vyhlášení zjednodušeného podlimitního řízení.

Nad limitem	Pod limitem
- Zadavatel nesmí použít zjednodušené podlimitní řízení	- Zadavatel může použít zjednodušené podlimitní řízení
- Zadavatel zveřejní výzvu k podání nabídek neomezenému počtu potenciálních dodavatelů	- Zadavatel si sám zvolí 5 potenciálních dodavatelů a pouze je přímo vyzve k předložení nabídek soutěže
- Za vyšší míru transparentnosti platí zadavatel vyššími procesními nároky	- Zadávací řízení je méně transparentní, ale procesně jednodušší

Zdroj: IDEA CERGE EI, 2016

3.4.2 Principy 3E

Principy 3E (effectiveness, economy, efficiency) udávají organizacím, jakým způsobem se chovat a hospodařit při zacházení s veřejnými prostředky. Základem principů 3E je dodržování principů účelnosti, hospodárnosti a efektivity, které vedou k optimálnímu výsledku, představující nejvyšší přidanou hodnotu pro naplnění cílů organizace.

Tyto principy jsou zakotveny hned v několika zákonech, kterými jsou například zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů, zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů a další. Společným předmětem konkrétních paragrafů těchto zákonů je právě účelnost, hospodárnost a efektivita, které vedou k transparentnosti zacházení s veřejnými prostředky. Tyto principy vychází z oblasti řízení a kontroly financí a míří směrem dovnitř organizace, k jejímu fungování a rozhodování. Opačný směr mají principy transparentnosti, rovného zacházení a diskriminace, které míří směrem ven z organizace, čímž zajišťují otevřenost veřejného zadávání (Metodika veřejného nakupování, 2016, s. 12).

Zjednodušeně se dají principy 3E, podle metodiky veřejného nakupování, vysvětlit takto:

Účelnost – naplnění stanoveného účelu, a zda je účel v souladu s cíli organizace.

Hospodárnost – výsledek veřejné zakázky, zda je zboží či služba k dispozici ve správnou dobu, v potřebné kvalitě a za odpovídající cenu.

Efektivita – podstatou je, zda dodané zboží či služba přispěly k naplnění stanovených cílů v míře, která odpovídá vynaloženým prostředkům.

Dodržováním principů dochází k jejich překrývání, které vede k dosažení optima, to vzniká překrytím všech tří principů. V případě nedosažení optima může docházet k jiným situacím, které jsou vyobrazeny na schématu (Ministerstvo financí České republiky, 2016).

Obrázek 1 Dosažení optima dodržováním principů 3E.

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky, 2016

3.4.3 Zásady zadávání veřejných zakázek

Zákon ZZVZ, konkrétně § 6 stanovuje zásady, které se vztahují na každý postup zadávání veřejných zakázek, včetně zakázek malého rozsahu.

3.4.3.1 § 6 odst. 1 ZZV

V první odstavci § 6 ZZVZ jsou uvedeny zásady transparentnosti a přiměřenosti, kterými se zadavatel musí řídit. *Transparentnost naplňuje základní princip veřejných zakázek v tom smyslu, že naplněním zásady transparentnosti jsou zakázky skutečně veřejné.* (Zákon č. 134/2016 Sb.). Zadavatel musí dodržovat veškeré uveřejňující povinnosti, které jsou stanoveny zákonem. Díky těmto povinnostem se zároveň k dodavatelům dostávají informace o všech veřejných zakázkách, kterých se mohou dodavatelé zúčastnit. Druhou zásadou, uvedenou v prvním odstavci § 6 ZZVZ, je zásada přiměřenosti, tato zásada vychází z evropských zadávacích směrnic. Zde musí zadavatel při nastavování zadávacích

podmínek postupovat tak, aby podmínky kladené na dodavatele byly přiměřené předmětu zakázky (Herman, 2016, s. 22).

3.4.3.2 § 6 odst. 2 ZZVZ

V druhém odstavci § 6 ZZVZ je vymezen vztah k dodavatelům, ke kterým musí být dodržován vztah rovného zacházení a zákazu diskriminace. Zadavatel při zadávání zakázky musí stanovit stejné podmínky pro všechny dodavatele a nikoho z dodavatelů nezvýhodňovat ani neomezovat vůči ostatním. Zadavatel také nesmí diskriminovat ostatní země, s kterými má Česká republika nebo Evropská unie uzavřené smlouvy o přístupu na trh (Dvořák, 2017, s. 47).

3.4.3.3 § 6 odst. 3 ZZVZ

Třetí odstavec § 6 ZZVZ zakazuje diskriminaci dodavatelům sídlícím v členském státě Evropské unie, Evropském hospodářském prostoru a Švýcarské federaci. Dále se jedná o dodavatele, kteří mají s ČR nebo EU uzavřenou mezinárodní smlouvu o přístupu k zadané veřejné zakázce, zde se jedná o GPA, tedy Dohodu o veřejných zakázkách (Dvořák, 2017, s. 48).

3.4.4 Stanovení předpokládané ceny

Pravidla pro zadávání veřejných zakázek jsou přísná natolik, o jak velkou zakázku se bude soutěžit, velikostí zakázky se zde myslí objem financí, jaký zadavatel za zakázku zaplatí. Při odhadování budoucího výdaje, tedy předpokládané hodnoty zakázky, se postupuje podle pravidel, které zamezují snižování předpokládané hodnoty zakázky. Tato praktika vede k obcházení přísnějších pravidel, které jsou zavedené u zakázek většího objemu.

Zadavatel si sám stanoví předpokládanou cenu bez daně. Tato hodnota je odhadnutá z informací o zakázce, která je svým předmětem velice podobná nebo stejná. Pokud zadavatel nemá zkušenosti se zadáváním podobné zakázky, musí při určování hodnoty vycházet z průzkumu trhu nebo postupovat jiným vhodným způsobem.

Při stanovení hodnoty zakázky bere zadavatel v úvahu celé období realizace zakázky, včetně budoucích změn a opakovaného plnění. Zadavatel zahrnuje do předpokládané hodnoty vše, co souvisí se zakázkou ekonomicky i technicky, stejně jako finanční a nefinanční plnění, která v průběhu získá.

Výsledek, jakým k finální předpokládané hodnotě zakázky zadavatel dospěl, musí být zaznamenán v dokumentaci k zakázce. V dokumentaci jsou uvedeny veškeré důkazy a podklady, které v případě námitek musí zadavatel doložit a obhájit (Dvořák, 2017, s. 48-103).

3.4.5 Druhy řízení

V § 3 ZZVZ jsou upraveny jednotlivé postupy, kterými postupuje zadavatel při zadávání veřejných zakázek na dodávky, služby a stavební práce, pokud přesáhne zákonný limit pro veřejné zakázky malého rozsahu. V tomto případě zadavatel vybírá postup, který využije, musí se však řídit a naplňovat předpoklady druhu řízení, jednotlivá řízení jsou odlišná mírou transparentnosti a přísností pravidel. S ohledem na transparentnost je zadavatel povinen po celý průběh zakázky používat jeden druh řízení, není tedy možnost v průběhu zakázky přejít na jiný druh řízení (Herman, 2016, s. 14).

3.4.5.1 Zjednodušené podlimitní řízení

Tento postup se používá při zadávání podlimitních zakázek, jejichž hodnota nedosahuje částky 50 000 000 Kč. Zahájení tohoto řízení probíhá uveřejněním výzvy k podání nabídek, po uveřejnění může být výzva odeslána minimálně pěti dodavatelům (Herman, 2016, s. 15).

3.4.5.2 Otevřené řízení

Postup zadávání veřejné zakázky v otevřeném řízení je procesně nejjednodušší. Veřejná zakázka je určena pro neomezený počet hospodářských subjektů, kteří se zakázky mohou zúčastnit (Herman, 2016, s. 15).

3.4.5.3 Užší řízení

Toto řízení se vyhlašuje pro neomezený počet dodavatelů, ovšem je dvoukolový. V prvním kole musí všichni dodavatele, kteří se chtějí veřejné zakázky zúčastnit, prokázat splnění kvalifikace. Následně jsou dodavatelé splňující požadovanou kvalifikaci vyzváni (Dvořák, 2017, s. 355).

3.4.5.4 Jednací řízení s uveřejněním

Zadavatel, podobně jako u užšího řízení, vyhláší veřejnou zakázku pro neomezený počet dodavatelů, kteří se musí prokázat kvalifikací. Poté je s vybranými dodavateli jednáno o nabídkách, které předložili (předběžné nabídky), toto jednání je prováděno z důvodu zlepšení podmínek pro zadavatele. Po projednání předběžných nabídek zadavatel teprve vybírá vhodného dodavatele (Dvořák, 2017, s. 370).

3.4.5.5 Jednací řízení bez uveřejnění

Nejméně transparentním jednacím řízením, které by se právě z tohoto důvodu mělo používat jen ve výjimečných případech je jednací řízení bez uveřejnění. Zadavatel vyzve k jednání o nabídce jen ty dodavatele, které se mu chce oslovit, jiní dodavatelé podávat nabídky nemohou (Dvořák, 2017, s. 388).

3.4.5.6 Řízení se soutěžním dialogem

Toto řízení má velice obdobný průběh jako jednací řízení s uveřejněním, ovšem po vyloučení dodavatelů, kteří nesplňují kvalifikaci, vyzve zadavatel zbylé k účasti na soutěžním dialogu. Po nalezení vhodných řešení ukončí zadavatel dialog a vyzve dodavatele k podání nabídek. *„Pokud to nepovede ke změně zadávacích podmínek nebo ke změně základních parametrů nabídky, je i zde připuštěn prvek jednání“* (Herman, 2016, s. 16).

3.4.5.7 Řízení o inovačním partnerství

Novinkou, která se v predešlém zákoně 137/2006 Sb. o zadávání veřejných zakázek nevyskytovala, je řízení o inovačním partnerství. Tento druh řízení vznikl a zároveň je i podmínkou, na popud zadavatelů, kteří nemají možnost použití existujících dodávek, služeb a stavebních prací. *„Toto řízení umožňuje pořízení nových inovativních prací za předpokladu, že budou dodány podle předem dohodnutých podmínek, bez potřeby dalšího zadávacího řízení“* (Herman, 2016, s. 15).

3.4.6 Informace k veřejným zakázkám

Předpokladem veřejných zakázek je jejich transparentnost, tato zásada umožňuje dozvědět se o zakázce a jejím průběhu veškeré informace, a to i pro ty, kteří se zakázky

nezúčastňují. Aby byla tato zásada dodržována, musí zadavatel shromažďovat a následně ukládat informace a doklady o průběhu celé zakázky, které musí být později dohledatelné. Dokumenty a informace musí být zveřejňované jak podle ZZVZ, tak musí být zpětně poskytnuté na vyžádání, tento úkon upravuje zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Podle § 224 ZZVZ jsou „*informačními systémy věstník veřejných zakázek, seznam kvalifikovaných dodavatelů a další informace potřebné k elektronické komunikaci při zadávání veřejných zakázek*“ (Zákon č. 134/2016 Sb.), v zákoně je také uvedeno, že provozovatelem informačních systémů o veřejných zakázkách je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR nebo právnická osoba ministerstvem pověřen (Dvořák, 2017, s. 1099-1100; Herman, 2016, s. 500-501).

3.4.6.1 Věstník veřejných zakázek

Tento informační portál je základním zdrojem informací pro dodavatele, zde se dodavatel dozví, že je veřejná zakázka vyhlášena a najde k ní všechny potřebné informace. Zadavatel má povinnost oznámit ve věstníku potřebné informace o zakázce, mezi něž patří, kdo a kdy zakázku vyhlásil, kdo zakázku vyhrál a další. Existují však i výjimky, kterými jsou veřejná zakázka malého rozsahu a zákonné výjimky, ty dovolují zadavateli uzavřít smlouvu bez uveřejnění ve věstníku (Dvořák, 2017, s. 1101).

3.4.6.2 Seznam kvalifikovaných dodavatelů

Seznam kvalifikovaných dodavatelů je informační systém, kterým dodavatelé prokazují základní a profesní způsobilost. Tento systém zjednodušuje administrativní práci úředníků u každé veřejné zakázky, jelikož pokud dodavatel předloží výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů, prokazuje tím, podle § 228 ZZVZ odst. 1, základní a profesní způsobilost. Zapsání dodavatele do tohoto seznamu probíhá po dodání a následné evidenci všech údajů, které jsou uvedeny v § 227 ZZVZ (Dvořák, 2017, s. 1102).

3.4.6.3 Profil zadavatele

Zadavatelé jsou ze zákona povinni vést profil zadavatele, kde ukládají veškeré dokumenty o zakázce, dokumenty jsou ukládané jak k aktuální veřejné zakázce, tak k již proběhlým, které byly oznámeny ve Věstníku veřejných zakázek.

Podle § 214 odst. 2 ZZVZ není zadavatel oprávněn využívat více profilů zadavatele najednou, to se však nevztahuje na elektronický nástroj, který je provozován Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, tím je myšlen Národní elektronický nástroj (Poremská, 2013, s. 11).

3.4.6.4 Registr smluv

Dalším nástroj kontrolující transparentnost je registr smluv, ve kterém musí být evidovány všechny nově uzavřené smlouvy, jejichž hodnota přesahuje 50 000 Kč bez DPH. Tato povinnost se vztahuje na *všechny státní a veřejnoprávní instituce, územně samosprávné celky, státní podniky, právnické osoby a další instituce, v nichž má většinou majetkovou účast stát nebo územní samosprávný celek* (Zákon 340/2015 Sb.).

Z pohledu veřejných zakázek slouží registr smluv jako kontrola pro zakázky zadávané v režimu veřejných zakázek malého rozsahu nebo na zakázky, kterých se týká výjimka ze zákona (Metodický návod, 2021, s. 7).

3.4.6.5 Vizuální obchodní rejstřík

Existují další volně přístupné nástroje, které jsou z hlediska obchodu velice dobrým poskytovatelem informací. Mezi tyto nástroje patří např. Vizuální obchodní rejstřík, kde je možné zjistit informace o personálních vztazích dodavatelů a osob zadávající veřejné zakázky, dále se zde dají najít informace o obchodnících, kteří jsou do obchodu zainteresovaní.

Pokud se jedná o zakázku velkého rozsahu, jsou vypracovávány různé ekonomické, technické a právní studie a analýzy, které nemusí být zveřejňovány. Tyto dokumenty jsou důležité ve vztahu k racionálnímu hospodaření, tedy k objektivnímu zadávání zakázky. Pro potřeby kontroly dokumentů je možno, „ze zákona o svobodném přístupu k informacím“ (Zákon č. 106/1999 Sb.), o tyto dokumenty zadavatele požádat, ten o poskytnutí dokumentů následně rozhodne. V následující tabulce naleznete povinně uveřejňované informace u vybraných druhů řízení.

Tabulka 3 Povinně uveřejňované informace u vybraných druhů řízení.

Druh zadávacího řízení	Uveřejnění informací před a během zadávacího řízení (povinnost dle ZZVZ)	Uveřejnění informací po zadání veřejné zakázky (povinnost dle ZZVZ)
Otevřené řízení	<ul style="list-style-type: none"> - Oznámení předběžných informací (Věstník VZ) - Oznámení o zahájení řízení (Věstník VZ) 	<ul style="list-style-type: none"> - Oznámení o zadání zakázky (Věstník VZ a Profil zadavatele) - Zveřejnění smlouvy (Profil zadavatele) - Zveřejnění výběru dodavatele (všichni uchazeči zadávacího řízení) - Skutečně vyfakturované údaje
Veřejná zakázka malého rozsahu	<ul style="list-style-type: none"> - Zadávací dokumentace - Výzva k účasti 	<ul style="list-style-type: none"> - Zveřejnění smlouvy nad 50 tisíc Kč Profil zadavatele)
Jednací řízení bez uveřejnění	<ul style="list-style-type: none"> - Odeslání zadávací dokumentace (vybraný dodavatel) - Výzva k jednání (vybraný dodavatel) 	<ul style="list-style-type: none"> - Smlouva (Profil zadavatele) - Oznámení o zadání zakázky (Věstník VZ) - Skutečně vyfakturované údaje (Profil zadavatele)

Zdroj: Vlastní zpracování podle Herman, 2016

3.4.7 Postup zadávání veřejných zakázek

Zjednodušené schéma strukturálního modelu VZ můžeme rozdělit na dvě podkategorie, jimiž je fáze životního cyklu a hlavní cyklus (viz. Tabulka 4).

Fáze životního cyklu VZ jsou nadřazené hlavnímu procesu a chronologicky za sebou následují v tomto pořadí: plánování VZ, příprava VZ, zadání VZ, plnění smlouvy (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008).

Tabulka 4 Životní cyklus veřejné zakázky (řazeno sestupně dle hlavního procesu).

Fáze životního cyklu VZ	Hlavní proces
Plánování	1) Plánování VZ
Příprava VZ	2) Specifikace VZ a příprava zadávacích podmínek
	3) Schválení zadávacích podmínek a VZ
Zadání VZ	4) Zadávací řízení
	5) Schválení a podpis smlouvy
Plnění smlouvy	6) Dodání předmětu VZ
	7) Zaplacení ceny předmětu

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2016

3.4.7.1 Zadávací dokumentace

Zadávací dokumentace je dokument, který musí být uveřejněn na profilu zadavatele po celou dobu průběhu veřejné zakázky a také po jejím ukončení. Tato dokumentace obsahuje základní popis předmětu, technickou specifikaci, podmínky účasti, hodnotící kritéria a návrh smlouvy veřejné zakázky. Dokumentace také slouží jako nástroj poskytující informace o dodržování diskriminačních podmínek (Poremská, 2013, s. 12-13).

3.4.7.2 Zpráva zadavatele

Zadavatel musí vystavit písemnou zprávu, která obsahuje přehled informací o zakázce. Písemná zpráva zadavatele je upravena v § 217 ZZVZ, kde jsou v odstavci 2 vypsány všechny informace, které zpráva musí obsahovat. Zadavatel je povinen uveřejnit tuto zprávu na profilu zadavatele a to do 30 pracovních dnů od ukončení zadávacího řízení (Herman, 2016, s. 477-479; Poremská, 2013, s. 19).

3.4.7.3 Oznámení

Oznámení doplňují zadávací dokumentaci, které společně právě s dokumentací zadavatel zveřejňuje ve Věstníku veřejných zakázek. Oznámení jsou důležitá z pohledu transparentnosti, mezi hlavní oznámení patří předběžné oznámení, které informuje dodavatele o budoucím zahájení zakázky. Dalším oznámením je oznámení o zahájení zadávacího řízení, zde zadavatel informuje o zahájení soutěže a oznámení o výsledku zadávacího řízení, kde zadavatel informuje o výběru dodavatele nebo o zrušení soutěže (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008).

Tabulka 5 Vybrané strukturované informace obsažené v oznámení.

Oznámení o zahájení zakázky	Oznámení o výsledku
Webová adresa profilu zadavatele	Počet podaných nabídek
Předpokládaná hodnota VZ bez DPH	Identifikace vítěze
Kritéria, podle kterých budou nabídky ho	Vysoutěžená cena
Kvalifikační předpoklady	Informace o financování ze strukturálních fondů
Druh postupu	
Informace o financ. ze strukturálních fondů	

Zdroj: Vlastní zpracování podle Herman, 2016

3.4.7.4 Hodnotící kritéria

Zadavatel po podání dodavatelských nabídek musí vybrat nabídku, která soutěž o veřejnou zakázku vyhraje. Hodnocení soutěže vychází z hodnotících kritérií, kterým je ve většině případů zakázek nejnížší nabídková cena, jednoduše řečeno, kdo nabídne nejnížší cenu, ten vyhraje.

Z pohledu ekonomické výhodnosti je metoda nejnížší nabídkové ceny nevýhodná, při hodnocení výběru dodavatele musí být brán ohled také na kvalitativní vlastnosti nabídek. Výhodou kvalitativního kritéria je pro zadavatele předvídatelnost, přezkoumatelnost a také objektivita, které hodnocení přináší. Aby tato metoda hodnocení byla efektivní, musí zadavatel hodnotící kritéria stanovit v takové formě, aby souvisela s předmětem plnění, dále zadavatel musí popsat, o jaký hodnocený ukazatel se jedná a jak toto kritérium bude hodnoceno.

Nastavení hodnotících kritérií a vyhodnocení musí být následně řádně odůvodněno. Tento krok je prováděn především pro kontrolu objektivitu (Herman, 2013, s. 297; Poremská, 2013, s. 60).

3.4.8 Kontrola veřejných zakázek

Problematika veřejných zakázek zahrnuje řadu práv a povinností, které musí zadavatelé a dodavatelé dodržovat, dohled a kontrolu nad dodržováním těchto práv, povinností a také vynakládání státních peněz vykonávají různé instituce.

3.4.8.1 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže je nezávislý ústřední orgán státní správy, jehož pravomocemi jsou ochrana hospodářské soutěže, dohled nad zadáváním veřejných zakázek, monitoring a koordinace veřejné podpory. Z hlediska veřejných zakázek provádí ÚOHS dohled nad úkony zadavatele, vydává předběžné opatření, kontroluje postupy zadavatelů, ukládá nápravná opatření, sankce a projednává správní delikty (Němec, 2010, s. 160).

Pokud dojde v průběhu zakázky, nebo i zpětně, k poškození nebo nedodržování zákonů týkajících se veřejné zakázky jedné ze stran zúčastněných, může se tento subjekt následně nějakým způsobem bránit.

Možností pro poškozeného dodavatele je podání námítky k zadavateli, pokud zde dodavatel neuspěje, je další cestou Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který slouží pro dodavatele jako jakési „odvolání“. V případě neúspěchu přezkumu zakázky může dodavatel podat rozklad k předsedovi Úřadu a následně správní žalobu k soudu.

Dodavatel podává námítku, pokud je nespokojen s úkony, které jsou v rozporu se zásadami zadávání veřejných zakázek. Navrhovatel tedy může podat námítku na zadávací řízení, vyloučení uchazeče, výběru nejvýhodnější nabídky atd. Po podání námítky dodavatelem má zadavatel 15 kalendářních dnů na vyřízení námítky.

Možnost odvolání se dodavatele proti výroku je přezkoumání námítky. Tento krok je však již placený a dodavatel musí složit kauci. Kauce je vratná v případě, že navrhovatel se svou žádostí uspěje, pokud je podnět neoprávněný, propadnou peníze státu. Řízení o projednání námítky navrhuje začíná dnem doručení na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který má na vyřízení žádosti 30 dnů. Pokud je dodavatel nespokojen s výsledkem rozhodnutí, může využít opravných prostředků, kterými jsou rozklad, autoremedura, obnova řízení a přezkoumání rozhodnutí. Neuspěje-li dodavatel ani zde, může se obrátit na správní soud, který přezkoumá celé napadené rozhodnutí. Do doby, než soud vydá rozhodnutí, může vydat předběžné opatření, dále může zmrazit zadávací proces nebo stanovit jinou povinnost účastníkům (Jurčík, 2006).

Na ÚOHS se může také obrátit jiná osoba než dodavatel a to formou podnětu. V podnětu musí být popsáno, jaký je důvod nesprávného postupu zadavatele, dále pak označení zadavatele, soutěže a popřípadě důkazy. Tento úkon je podmíněn zaplacením poplatku, který není v žádném případě vratný. (Dvořák, 2017, s. 1178).

3.4.8.2 Nejvyšší kontrolní úřad

Tento úřad se zabývá prověřováním, jak stát hospodaří se státním majetkem a s ostatními prostředky získaných ze zahraničí. Úřad se zabývá podněty jen v případě, že jsou zadavatelem Česká republika nebo její organizace a sleduje primárně ekonomickou stránku případu. Při podání podnětu by proto měl být napsán negativní ekonomický efekt a neefektivní nakládání s prostředky.

3.5 Elektronizace veřejných zakázek

3.5.1 Vývoj

Od roku 2004 je již upravován v evropských směrnicích postup elektronického zadávání veřejných zakázek, jednalo se však jen o legislativní rámec, elektronizace nebyla povinná.

3.5.1.1 Akční plán

Stejný rok vydává Evropská Komise tzv. Akční plán, ve kterém navrhuje opatření na zajištění fungujícího trhu s elektronicky zadávanými zakázkami. Cílem byla elektronizace jako nástroj, který posílí konkurenci, zvýší efektivitu zadávání zakázek a zlepší práci veřejné správy.

Na základě Akčního plánu musely členské státy EU do konce roku 2005 vytvořit národní plány pro zavedení elektronizace veřejných zakázek (Ječný, 2019, s. 43).

3.5.1.2 Národní plán

V České republice byl následně vytvořen, Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Národní plán zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období 2006-2010. Na základě opatření³ tohoto plánu muselo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR provést analýzu strategií zavádění elektronického zadávání VZ, tyto analýzy měly vést ke zpracování projektu NIPEZ⁴.

Národní plán definoval podmínky pro zahájení elektronického zadávání VZ, čímž byl proveden první krok k realizaci elektronizace. V roce 2006 byl také vydán zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve kterém bylo umožněno přijímat elektronické nabídky.

Na základě těchto informací vznikl určitý model elektronizace veřejných zakázek. Model byl upravován usnesením č. 343/2010, který umožňoval zapojení komerčních provozovatelů pro potřeby elektronických nástrojů. Do vztahu mezi zadavatelem a dodavatelem tedy vstupovala třetí strana komerčního elektronického nástroje, která poskytovala služby na základě paušálního poplatku (Ječný, 2018, s. 4-9).

---

³ Opatření J. 8 Národního plánu zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006-2010.

⁴ Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek.

3.5.1.3 Strategie 2011-2015

Po ukončení plnění Národního plánu byla přijata nová Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období 2011-2015. Dokument, na základě vyhodnocení Národního plánu, poukazoval na nenaplnění cíle snížení transakčních nákladů a nevyužívání informačních systémů k zadávání veřejných zakázek. Hlavním důvodem nenaplnění těchto cílů byl fakt, že neexistoval žádný běžně dostupný elektronický nástroj a také dobrovolnost využívání elektronických nástrojů.

Nová Strategie elektronizace zadávání VZ měla za cíl splnění nedodržených plánů z období 2006–2010, zároveň Ministerstvo pro místní rozvoj ČR připravovalo projekt na podporu elektronizace VZ, nesoucí název Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek. Hlavními cíli Strategie bylo vytvoření uceleného elektronického nástroje pro všechny zadavatele a připravení nové legislativy pro tento nástroj.

Prvním krokem nové Strategie bylo spuštění elektronických tržišť, které proběhlo na základě usnesení vlády č. 222/2012 o změně usnesení č. 343 z roku 2010, k používání elektronických tržišť subjekty veřejné správy. Tímto usnesením bylo nařízeno využívat elektronické tržiště pro ústřední orgány státní správy a jejich podřízené organizace.

Dalším krokem k úspěšnému splnění plánů období 2011–2015 bylo vytvoření Národního elektronického nástroje, s nímž souviselo i zavedení nové legislativy. Usnesení vlády z ledna 2014 stanovilo využívání Národního elektronického nástroje od 1. ledna 2015 pro vybrané zadavatele, následně však došlo ke zrušení termínu a NEN byl používán uživateli jen na dobrovolné fázi (Ségl, 2020, s. 54).

Na tento vývoj zavádění elektronického nástroje NEN navazovalo prověřování elektronizace VZ a vytvoření návrhu povinného používání NEN.

3.5.1.4 Strategie 2016-2020

Po období vyhodnocení cílů za období 2011-2015 a celkového procesu prověření elektronizace veřejných zakázek, byla Vládou ČR (Usnesením 25/2016) schválena nová Strategie elektronického zadávání veřejných zakázek pro období 2016-2020.

Harmonogram Strategie 2016-2020 stanovoval postupné využívání NEN při zadávání veřejných zakázek. Prvním krokem zavádění NEN bylo, na základě Usnesení vlády č. 467/2017, „uložení povinnosti využívat NEN při zadávání veřejných zakázek, a to

v hodnotě nad 500 000 Kč bez DPH“ (Ječný, 2018, s. 4), zároveň toto Usnesení zrušovalo povinnost využívání elektronických tržišť.

Následným krokem v postupném zavádění NEN bylo zavedení povinné elektronické komunikace, v roce 2018, která zdokumentuje celý cyklus zadávacího řízení. Tato povinnost zrušuje využívání podání listinných nabídek zadavatelů, která ohrožuje transparentnost výběru dodavatele.

Další průběh realizace Strategie 2016-2020 byl založen na zdokonalování a zrychlování nástroje NEN a úpravy chyb, na které uživatelé tohoto nástroje upozorňují (Ségl, 2020, s. 54-56).

Tabulka 6 Proces zavádění elektronizace veřejných zakázek.

2004-2005	2006-2010	2011-2015	2016-2020	2021-2025
Akční plán	Národní plán	Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období 2011-2015	Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období 2016-2020	Strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období 2011-2015

Zdroj: Veřejné zakázky v praxi, 2018

Tabulka 7 Vývoj elektronizace veřejných zakázek.

Listinné podání nabídek	Elektronické tržiště	Národní elektronický nástroj
-------------------------	----------------------	------------------------------

Zdroj: Veřejné zakázky v praxi, 2018

3.5.2 Elektronické nástroje

3.5.2.1 Definice

Elektronické nástroje jsou webové aplikace, které subjektům veřejných zakázek poskytují elektronické prostředí pro průběh zadávacího řízení, profil zadavatele a komunikaci s Věstníkem veřejných zakázek. Digitalizace tohoto prostředí a přísnější standard zvyšují průhlednost veřejných zakázek, z důvodu propojenosti elektronických nástrojů s ostatními informačními a komunikačními technologiemi také jednodušší komunikaci mezi subjekty. Každý zadavatel při zadávání veřejné zakázky musí používat elektronický nástroj splňující zákonem dané požadavky.

Zadavatelé mají možnost volby ze dvou konceptů. První z nich je zadávání veřejných zakázek prostřednictvím Národního elektronického nástroje, který umožňuje

zadávat jak VZMR, tak zakázky dle ZZVZ. Druhou možností je využití elektronických tržišť a zároveň Národního elektronického nástroje, přičemž elektronické tržiště zadavatel využije pro zadávání VZMR a zjednodušeného podlimitního řízení, pro zakázky v režimu ZZVZ využije Národní elektronický nástroj (Ječný, 2019, s. 43-47).

3.5.2.2 Certifikace

Nástroje pro práci s veřejnými zakázkami musí splňovat určité náležitosti upravené v ZZVZ, které jsou důležité hlavně u sporů o správném průběhu zakázky. Požadavky, které musí elektronický nástroj splňovat, jsou uvedené ve vyhlášce č. 260/2016 Sb.⁵, jedním z významných ukazatelů kvality nástroje je jeho certifikace (Horký, 2018, s. 3-4).

Průběh certifikace je zaměřen, podle § 9 odst. 2 vyhlášky, na oblasti profilu zadavatele, elektronické realizaci zadávacích řízení, elektronickou aukci, rámcové dohody, dynamického nákupního systému, elektronickou realizaci soutěží o návrh a oblast elektronického katalogu. Každý elektronický nástroj je certifikovaný v jiném rozsahu, ne všechny jsou takto certifikované, seznam certifikovaných a jejich rozsahu lze dohledat na Portále o veřejných zakázkách⁶.

„Podle § 213 odst. 4 ZZVZ musí zadavatel zajistit, aby elektronický nástroj, jehož prostřednictvím jsou úkony při zadávání veřejných zakázek uskutečňovány, splňoval požadavky stanovené ZZVZ a prováděcími právními předpisy“ (Zákon č. 134/2016 Sb.). Zadavatel splnění těchto požadavků prokazuje certifikátem shody, které vydal akreditovaný Český institut pro akreditace, o.p.s.⁷ nebo prokáže splnění požadavků znaleckým posudkem. Zároveň si zadavatel musí ověřit rozsah certifikace elektronického nástroje, ve kterém zadává veřejnou zakázku, aby předešel komplikacím se zadáváním (Ječný, 2019, s. 44).

---

⁵ Vyhláška č. 260/2016 Sb., o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody.

⁶ Úvod - Portál o veřejných zakázkách. *Start - Portál o veřejných zakázkách* [online]. Copyright © 2021 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: <https://portal-vz.cz/uvod/>

⁷ RELSIE, spol. s.r.o.

3.5.2.3 Rozdělení

Podle zaměření lze elektronické nástroje rozdělit podle zaměření.

- Elektronické nástroje zaměřené na veřejné zakázky a zadávací řízení
- Aukční portály
- Elektronické nástroje formátu elektronických tržišť
- Ostatní elektronické systémy

3.5.2.3.1 Elektronické nástroje zaměřené na VZ a zadávací řízení

Tyto elektronické nástroje jsou využívány jako profily zadavatelů, zároveň umožňují komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem. Zadávání veřejných zakázek je zaměřeno na zadávání v režimu zákona, i mimo něj (Ječný, 2019, s. 44).

3.5.2.3.2 Aukční portály

Aukční portály, jak již název napovídá, je digitální prostředí sloužící pro realizaci aukcí, tedy soutěžení veřejných zakázek, u nichž není předem stanovena cena zboží nebo služby (Ječný, 2019, s. 47).

3.5.2.3.3 Elektronické nástroje formátu elektronických tržišť

Elektronická tržiště byla, pod správou Ministerstva pro místní rozvoj ČR, povinně používána od 1. 7. 2012 do 30. 6. 2017, tato povinnost platila pro ústřední orgány státní správy a jejich podřízené organizace při nákupu stanovených komodit. Tržiště byla využívána pro nákup v režimu veřejných zakázek v režimu VZMR, přičemž úkony zadávacího řízení byly prováděny elektronickou podobou. Po ukončení povinného používání jsou elektronická tržiště provozována jako komerční softwarový nástroj pro dodavatele, kteří si za poskytované služby platí (Poremská, 2013, s. 42-46).

3.5.2.3.4 Ostatní elektronické nástroje

Mezi ostatní elektronické nástroje se řadí ty, které jsou specifické např. nákupem potravin, drogerie, kancelářských potřeb atd., nástroje umožňují řídit i celou logistiku spojenou s nakupováním těchto komodit.

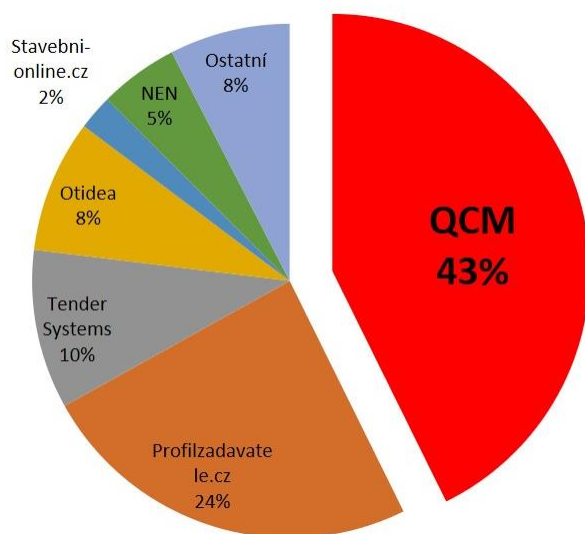
3.5.2.3.5 Největší provozovatelé elektronických nástrojů

Elektronické nástroje jsou provozovány mnoha provozovateli, které jsou v úplně většině vlastněny soukromými majiteli, což dokazuje i statistika vypracovaná portálem o veřejných zakázkách, www.verejne-zakazky.cz. Věstník veřejných zakázek k tomuto datu

evidoval 23 851 adres profilů zadavatele, přičemž největší podíl na tomto počtu má provozovatel QCM a Profilzadavatele.cz, jak můžete vidět na Obrázku 2.

Jediným elektronickým nástrojem, který je provozován státem, je Národní elektronický nástroj (QCM, 2020).

Obrázek 2 Procentuální zastoupení elektronických nástrojů užívané veřejnými zadavateli (ke dni 30.6.2020).

Zdroj: QCM, 2020

3.5.2.4 Národní elektronický nástroj

Národní elektronický nástroj, zkráceně NEN, je elektronický nástroj provozovaný Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Tento nástroj je certifikovaný v oblasti zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, ale i zadávání veřejných zakázek dle ZZVZ.

Tento elektronický nástroj svým fungováním zajišťuje transparentnost zadávacího prostředí, a to především díky poskytování všech informací na jednom místě, přičemž všechny tyto data umožňuje sdílet prostřednictvím dalších systémů eGovernmentu.

Hlavní funkcí NENU je poskytování profilu zadavatele, na který se zadavatel může odkudkoli dálkově připojit, dále pak elektronická komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem, možnosti zadání celého zadávacího řízení na jednom místě a příjem nabídek od dodavatelů.

Národní elektronický nástroj je poskytován bezplatně, ovšem neplatí to zcela absolutně, zadavatelé musí platit za služby třetích stran. Mezi tyto služby patří především

oznámení ve Věstníku veřejných zakázek, elektronický podpis nebo šifrovací klíč (Ječný, 2018, s. 8).

Využívání Národního elektronického nástroje usnadňuje zadavatelům práci a poskytuje jakousi pružnost celého prostředí. Bohužel vyskytují se i nevýhody, které je nutno zmínit a především které subjekty ovlivňují při výběru elektronického nástroje. Z hlediska provozovatele, Ministerstva pro místní rozvoj ČR, nastává problém u rozvoje systému. Jelikož je provozovatel veřejný zadavatel, musí tedy dle ZZVZ veškeré plnění (rozvoj, úpravy) provádět pomocí veřejných zakázek, tímto dochází k zdlouhavému procesu. Subjekty při výběru také dbají na určitou historickou stránku elektronických nástrojů, zde je NEN nejmladším nástrojem a zároveň se také musel potýkat s určitými problémy ve svém zavádění (viz. Chronologie NEN). Naopak výhodou může být právě fakt, že je NEN nástroj provozující státem, zájemci nemusí mít obavy o budoucnost svých uložených dokumentů a zakázek, jelikož zde nehrozí náhlé vypnutí systému (Ječný, 2018, s. 9).

V současné době Ministerstvo pro místní rozvoj ČR zavádí novou verzi Národního elektronického nástroje, kterou je verze HTML5. Tato verze elektronického nástroje průběžně, od roku 2020, nahrazuje starou verzi Silverlight a měla by být v dubnu 2021 zcela funkční.

4 Vlastní práce

Praktická část této práce se bude zabývat výzkumem elektronického prostředí veřejných zakázek se zaměřením na Národní elektronický nástroj. Výzkum byl realizován pomocí dotazníkové metody šetření. Hlavním cílem této metody bylo zjistit, jaké elektronické nástroje jsou v současné době nejvíce využívány, dále pak zda oslovené subjekty zvažují přechod na Národní elektronický nástroj. Dotazník také zohledňuje zhodnocení nové verze Národního elektronického nástroje HTML5 a názory uživatelů na toto prostředí, jeho přednosti a v čem by se tento elektronický nástroj měl naopak zlepšit.

Prostřednictvím dotazníku bylo osloveno celkem 220 subjektů. Subjekty, které tento dotazník vyplnily, byly účastníci školení, které realizuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, konkrétně toto školení nese název Školení nové verze NEN pro zadavatele/dodavatele v HTML5. Školení, na kterých byly dotazníky rozdávány, probíhaly v období od října roku 2020 až do konce tohoto roku. Účastníci školení, jimž byli zadavatelé či dodavatelé, byli po každém školení osloveni o vyplnění tohoto dotazníku.

Součástí dotazníku je celkem 10 otázek, ze kterých 7 otázek je s možností výběru odpovědi a zbylé 3 jsou otevřené otázky s možností vyjádření vlastního názoru. Dotazník byl vytvořen nejdříve v textovém editoru MS Word, následně byl pomocí nástroje Formuláře od společnosti Google vložen do internetového prostředí, pomocí něhož byl rozepisován respondentům.

S ohlédnutím na subjekty vyplňující dotazníky můžeme usuzovat, že odpovědi a následná analýza odpovědí bude koncipována především z pohledu zadavatele, jelikož právě zadavatelé byli nejčastějšími účastníky zmiňovaných školení. Názory oslovených respondentů jsou jejich subjektivním názorem, tudíž nemůžeme tento průzkum brát z obecného, plošného hlediska, ale spíše jako jakési zhodnocení a doporučení. Zároveň jsou oslovení respondenti ve větší míře zaměstnanci soukromých nebo státních subjektů, kteří se již setkali jak se starou verzí NENU, tak s novou verzí HTML5, dotazník by měl být tedy vyplňován nejen podle teoretických znalostí, ale především dle jejich vlastních zkušeností.

Následující seznam uvádí všech deset otázek, na které respondenti odpovídali.

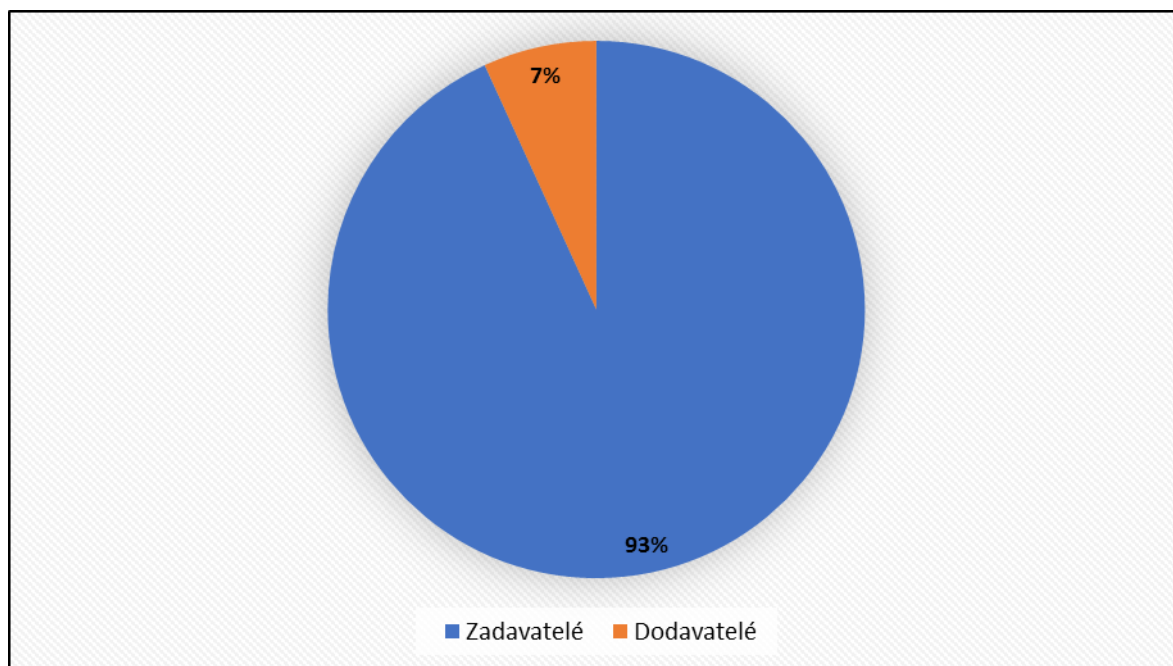
- První otázka: Jste z pohledu veřejných zakázek zadavatel nebo dodavatel?
- Druhá otázka: Jaký elektronický nástroj používáte?
- Třetí otázka: Zvažujete přechod na NEN?
- Čtvrtá otázka: Je pro Vás nový portál NEN uživatelsky přívětivý?
- Pátá otázka: Jaký je Váš názor na uživatelskou přívětivost nového portálu NEN?
- Šestá otázka: Používáte nebo máte zkušenost i se starší verzí NEN?
- Sedmá otázka: Jakým způsobem převážně administrujete zakázky v NEN?
- Osmá otázka: Doporučili byste NEN ostatním zadavatelům?
- Devátá otázka: Jaké jsou silné stránky NENu?
- Desátá otázka: Jaké jsou slabé stránky NENu?

4.1 Vlastní dotazníkové šetření

První otázka: Jste z pohledu veřejných zakázek zadavatel nebo dodavatel?

První otázka byla sestavena, aby nám po vyplnění dotazníků pomohla zjistit, zda odpovědi, které následně budeme analyzovat, budou mít vypovídající hodnotu spíše z pohledu dodavatelů nebo zadavatelů. Na základě odpovědí jsme zjistili, že převážná část respondentů, kteří odpovídali na dotazníky, byli pracovníci zadavatelských subjektů. Těmto hodnotám odpovídá celkově 205 odpovědí z celkových 220, zadavatelských subjektů se tedy výzkumu zúčastnilo 205. Oproti tomu dodavatelským subjektům připadá 15 odpovědí, což je 6,82 %.

Obrázek 3 Jste z pohledu veřejných zakázek zadavatel nebo dodavatel?

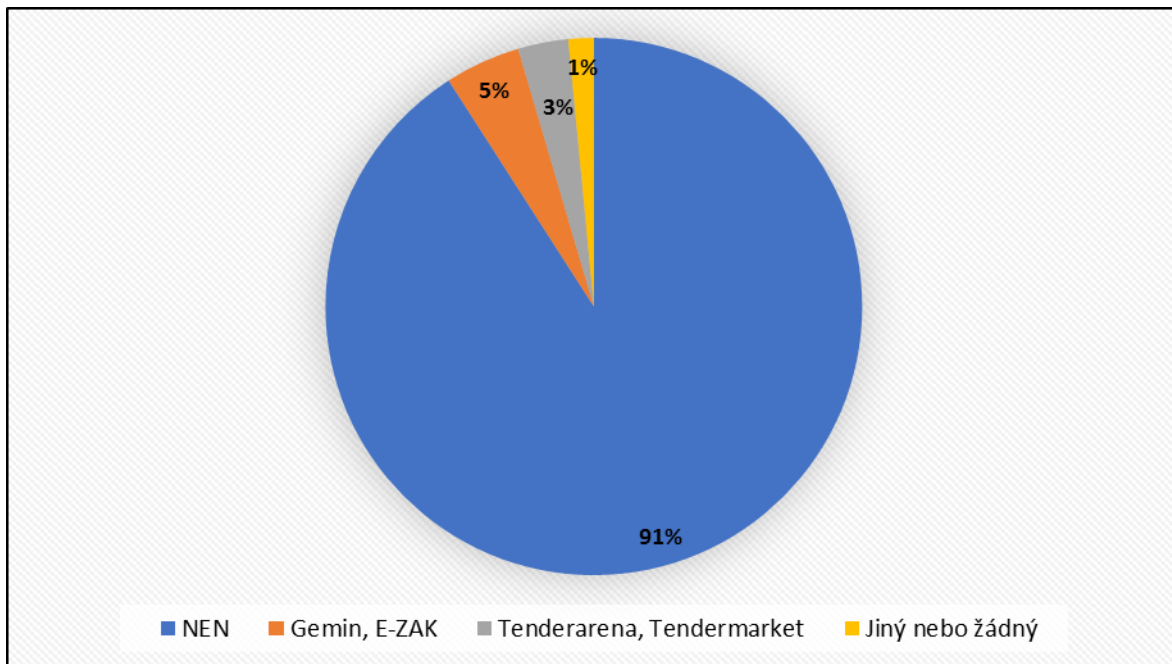
Zdroj: Vlastní zpracování dat z dotazníkového šetření

Druhá otázka: Jaký elektronický nástroj používáte?

Druhá otázka byla zaměřena na výzkum používaných elektronických nástrojů. Respondenti měli na výběr ze čtyř odpovědí. První až třetí možností byly elektronické nástroje, které jsou nejvíce používány. Jednalo se o elektronické nástroje NEN, který provozuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, dále E-ZAK a Gemin, provozující firma QCM s.r.o. Třetím elektronickým nástrojem, který měli respondenti na výběr, byly nástroje

Tender arena a Tender market, provozující firmou Tendersystems s.r.o. Čtvrtou odpovědí byl jiný elektronický nástroj nebo žádný elektronický nástroj používaný oslovenými respondenty.

Obrázek 4 Jaký elektronický nástroj používáte?

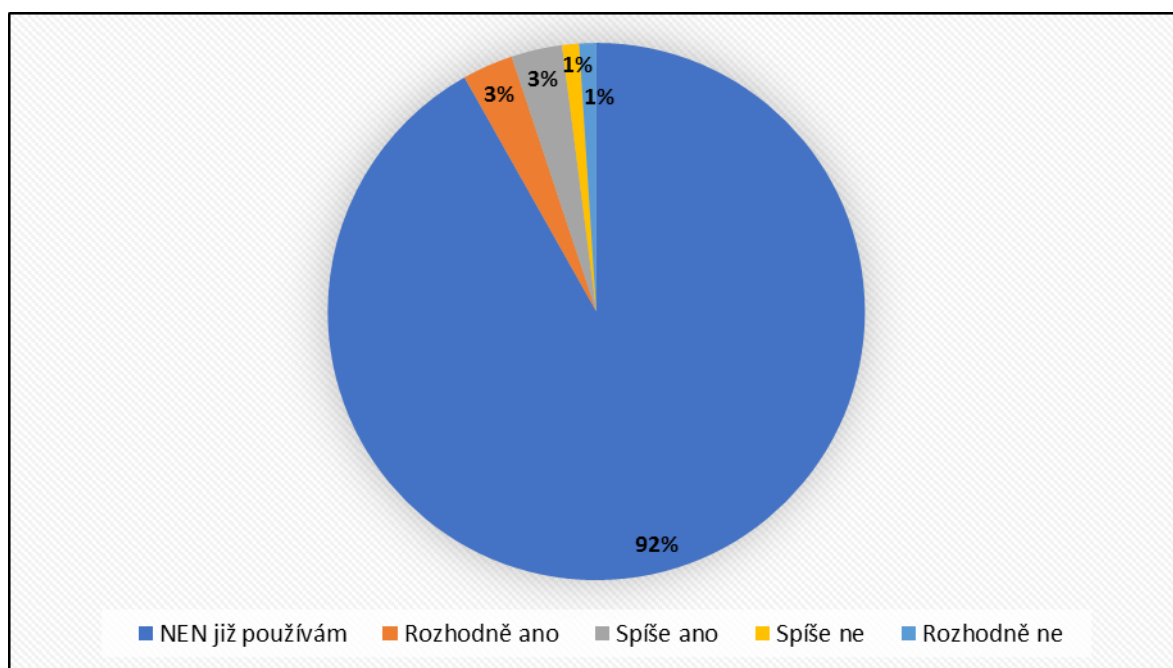
Zdroj: Vlastní zpracování dat z dotazníkového šetření

Z celkových odpovědí 132 respondentů používá 120 z nich Národní elektronický nástroj, což je 90,9 %, můžeme tedy usoudit, že tento elektronický nástroj je nejvíce využíván. Jen dva respondenti odpověděli, že nepoužívají žádný elektronický nástroj nebo jiný elektronický nástroj, tento stav odpovídá 1,51 procentu a je tak nejméně zastoupenou odpovědí. Druhým nejpoužívanějším elektronickým nástrojem je podle vyhodnocení odpovědí na druhou otázku elektronický nástroj Gemin a E-ZAK, které má zastoupení 4,55 % odpovědí. Čtyři odpovědi připadly elektronickým nástrojům Tender arena a Tender market, což je 3,03 % ze všech vyplněných dotazníků.

Třetí otázka: Zvažujete přechod na NEN?

Tato otázka byla zaměřena na přechod ze současného elektronického nástroje, které subjekty používají, na Národní elektronický nástroj, který v minulosti nevykazoval takových kvalit jako ostatní, placené, elektronické nástroje. Ovšem v současné době, po přechodu na HTML5, již konkuruje ostatním.

Obrázek 5 Zvažujete přechod na NEN?

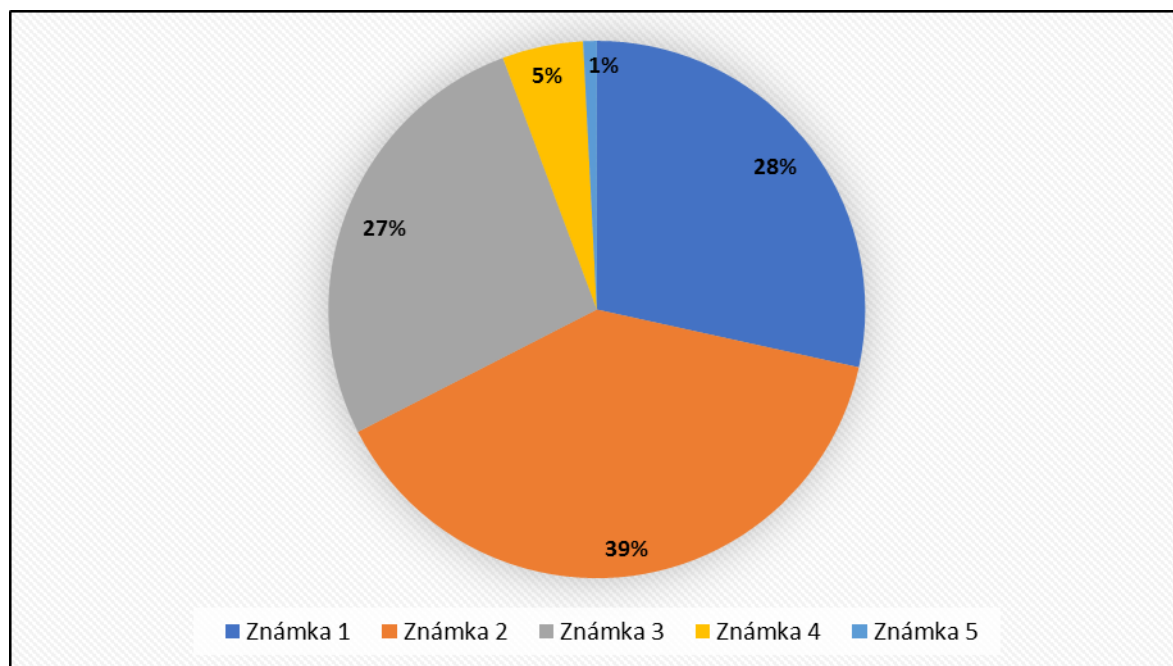
Zdroj: Vlastní zpracování dat z dotazníkového šetření

Na třetí otázku bylo získáno celkem 98 odpovědí. Z těchto odpovědí respondentů již 91,84 % subjektů, tedy 90 respondentů, Národní elektronický nástroj využívají. Další odpovědi byly spíše kladného názoru k přechodu na tento elektronický nástroj. Stejně zastoupení odpovědí, tedy 3, měly odpovědi, které se shodují s názorem „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“, v obou případech se s těmito názory shoduje 3,06 % dotázaných respondentů. Opačný názor na přechod k tomuto elektronickému nástroji má jen jeden respondent, který s touto variantou spíše nesouhlasí. Stejně zastoupení jedné odpovědi má i poslední uvedená možnost, která s přechodem na Národní elektronický nástroj rozhodně nesouhlasí. Procentuálně vyjádření posledních dvou odpovědí, z celkových 98 odpovědí, je v obou případech pouhých 1,02 procenta.

Čtvrtá otázka: Je pro Vás nový portál NEN uživatelsky přívětivý?

Čtvrtá otázka analyzuje přívětivost Národního elektronického nástroje. Odpovědi k této otázce jsou koncipované formou známek ve škole, kdy odpověď „5“ znamená uživatelskou nepřívětivost elektronického nástroje a naopak odpověď „1“ znamená uživatelskou přívětivost.

Obrázek 6 Je pro Vás nový portál NEN uživatelsky přívětivý?

Zdroj: Vlastní zpracování dat z dotazníkového šetření

Většina respondentů na tuto otázku odpověděla známkou 1 až 3, což vypovídá o uživatelské přívětivosti nového portálu NEN, ovšem s drobnými výhradami. Známkou jedna hodnotilo 35 respondentů, což je 28,46 % procenta z celkových 123 odpovědí. Největší zastoupení měly odpovědi, které se shodují se známkou 2, této odpovědi připadá 48 odpovědí, tedy 39 %, 33 odpovědí vyjádřilo uživatelskou přívětivost Národního elektronického nástroje známkou 3. Šest odpovědí, tedy 4,88 % respondentů, je příkloněno spíše k uživatelské nepřívětivosti nástroje a jen jeden respondent vnímá Národní elektronický nástroj jako nepřívětivé prostředí.

Pátá otázka: Jaký je Váš názor na uživatelskou přívětivost nového portálu NEN?

Pátá otázka byla zaměřena opět na uživatelskou přívětivost, tato otázka byla však otevřeně formulována, tudíž mohli respondenti napsat jakýkoli svůj názor. Otázka byla přizpůsobena jak respondentům, kteří v předešlé otázce odpovídali spíše kladně, tak respondentům, kteří proti Národnímu elektronickému nástroji mají určité výhrady. Výsledkem bylo 37 odpovědí, z nichž 23 respondentů vyjádřilo kladný názor na uživatelskou přívětivost nástroje, naopak zbylých 14 bylo opačného názoru.

Nejčastější kladnou odpovědí na tuto otázku byla odpověď, že je elektronický nástroj pro uživatele přívětivější než dříve a že je oproti dřívější verzi zjednodušenější. Další odpovědí byla větší přehlednost nové verze portálu, jedna z odpovědí dokonce uvádí, že předchozí verze elektronického nástroje byla velice nepřehledná a graficky nezdařilá, ve srovnání s novou verzí. Mezi kladné názory byla zahrnuta také vstřícná podpora Národního elektronického nástroje. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR v tomto případě poskytuje příručky ke každému zadávacímu řízení, uživatel také může využít podporu ServiceDesk NEN.

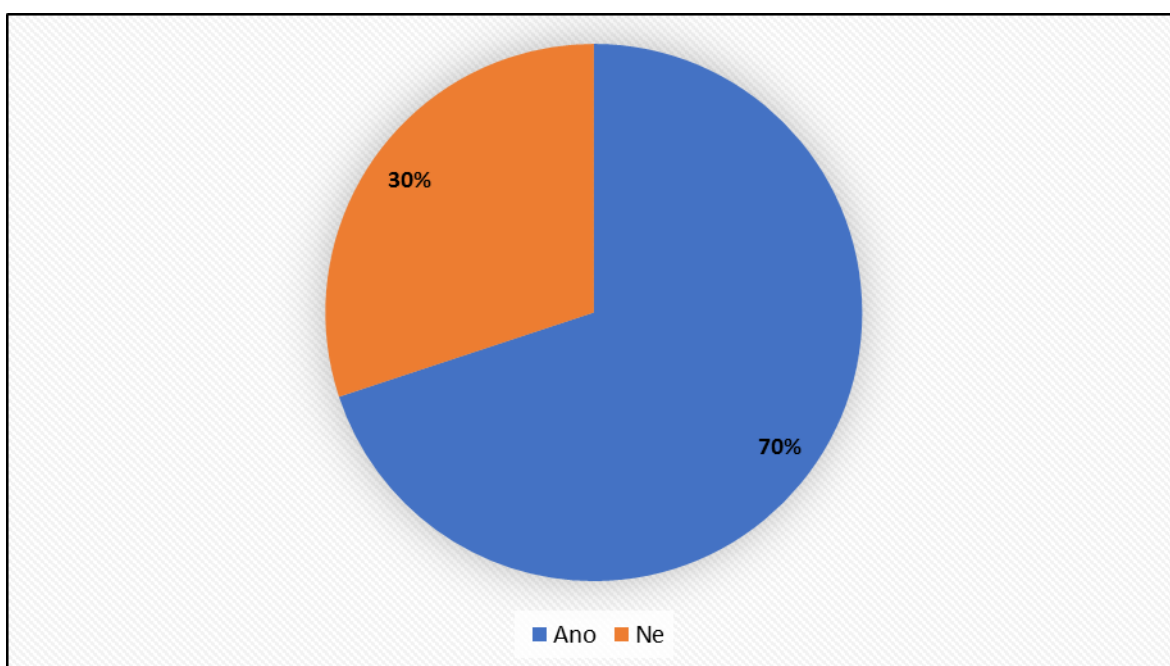
Mezi záporné odpovědi byly uvedeny spíše technické nedostatky elektronického nástroje, které souvisí se zavedením nové verze Národního elektronického nástroje. Jedním z nejčastějších nedostatků, které byly uvedeny, jsou pomalé odezvy, uživateli tedy zabere více času zadávání veřejné zakázky, což není zcela přívětivé. Záporně hodnocené byly také ikony, pod kterými jsou skryté důležité informace, ovšem tyto ikony jsou, z hlediska uživatelů, zcela nepřehledně uspořádané. Další záporné odpovědi se týkaly orientací v elektronickém prostředí NENU. Zde si uživatelé nejvíce stěžovali na složité vyhledávání dotazů, které jsou kladeny při zadávání veřejných zakázek a také na složité vyhledávání informací o ostatních zadavatelích.

Šestá otázka: Používáte nebo máte zkušenost i se starší verzí NEN?

Šestá otázka se týká uživatelské zkušenosti se starou verzí Národního elektronického nástroje, které bude v roce 2021 ukončena podpora a s novou verzí HTML5, které budou v dubnu 2021 zpřístupněné všechny funkcionality a zcela tak nahradí starou verzi. Uživatelé budou tedy muset v roce 2021 přejít na novou verzi NENU, tuto verzi mohou noví uživatelé využívat již od začátku.

Na tuto otázku odpovědělo celkem 123 respondentů, z nichž 86 kladně, což je 69,92 %. Naopak žádnou zkušenost se starou verzí Národního elektronického nástroje má zbylých 37 respondentů. Vyhodnocením odpovědí na šestou otázku získáváme informace, že více než dvě třetiny dotazovaných má zkušenost i se starou verzí Národního elektronického nástroje. Lze tedy usuzovat, že odpovědi, které jsou uvedeny v předchozích otázkách, mají vypovídající hodnotu převážně respondentů, kteří mají zkušenosti i se starou verzí Národního elektronického nástroje a můžou tak obě verze porovnávat.

Obrázek 7 Používáte nebo máte zkušenost i se starší verzí NEN?

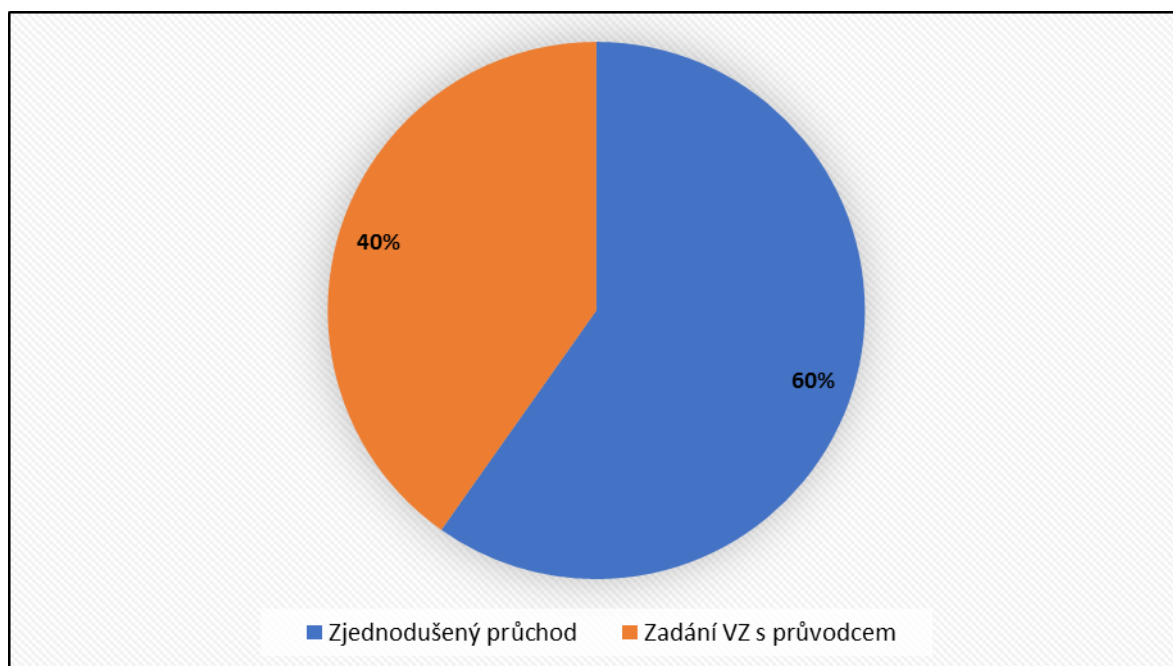
Zdroj: Vlastní zpracování dat z dotazníkového šetření

Sedmá otázka: Jakým způsobem převážně administrujete zakázky v NEN?

Sedmá otázka je určená zadavatelům a porovnává kolik zadavatelů zadává veřejné zakázky ve zjednodušeném průchodu a kolik zadavatelů zadává zakázky tzv. s průvodcem. Zadávání veřejných zakázek ve zjednodušeném průchodu znamená pro zadavatele vytvoření si veškerých dokumentů sám. Zadavatel musí vytvořit jen potřebné dokumenty a z hlediska časového je tento způsob rychlejší. Naopak zadávání veřejných zakázek s průvodcem vede ke generování dokumentů systémem, jedná se však i o dokumenty, které u určitých zadávacích postupů nejsou důležité. Zadavatel si tak musí dokumenty filtrovat, což zabírá delší dobu.

Obrázek 8 Jakým způsobem převážně administrujete zakázky v NENu?

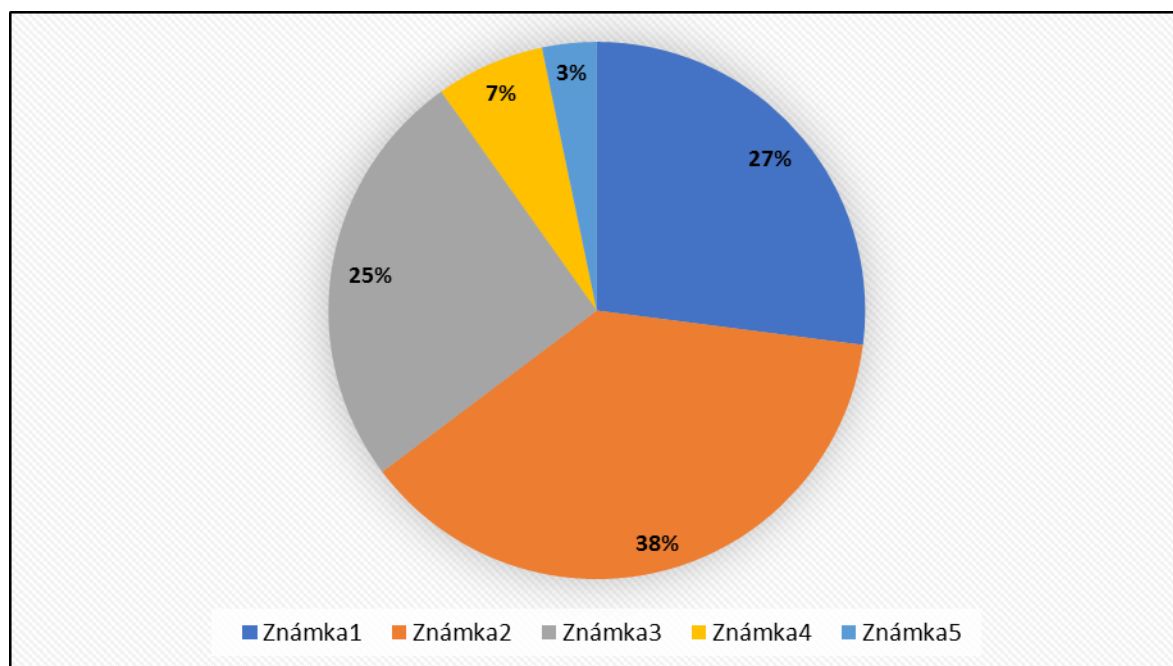
Zdroj: Vlastní zpracování dat z dotazníkového šetření

Na sedmou otázku odpovědělo celkem 97 respondentů. Pomocí zjednodušeného průchodu zadává veřejné zakázky 58 zadavatelů, což je 59,79 %. Zbytek respondentů, tedy 39, kteří odpověděli na otázku zadává veřejné zakázky s průvodcem, to odpovídá 40,2 procentům. Zadavatelé ve větším množství zadávají ve zjednodušeném průchodu. Tento způsob zadávání je však typický pro veřejné zakázky malého rozsahu, které jsou zadávány ve větší míře, z tohoto důvodu se také můžeme setkat s větším počtem odpovědí.

Osmá otázka: Doporučili byste NEN ostatním zadavatelům?

Další otázka v dotazníku se týkala doporučení Národního elektronického nástroje ostatním uživatelům na základě jejich osobních zkušeností. Otázka byla koncipována formou známkování, kdy odpověď „1“ znamenala odpověď „rozhodně bych NEN doporučil“, naopak známka 5 znamenala odpověď „rozhodně bych NEN nedoporučil“.

Obrázek 9 Doporučili byste NEN ostatním zadavatelům?

Zdroj: Vlastní zpracování dat z dotazníkového šetření

Dle odpovědí lze vyvodit, že dotazovaní uživatelé by Národní elektronický nástroj spíše doporučili. Ze 122 odpovědí bylo 33 respondentů pro jasné doporučení, a tak hodnotili známkou jedna, to je v porovnání s ostatními odpověďmi 27 %. Největší zastoupení odpovědí měla známka dva, kterou zvolilo 46 dotázaných, což odpovídá 37,7 procentům. Další možností, která měla vysoký počet odpovědí, je známka tři, kterou zvolilo 31 respondentů, jedná se tedy o 25,4 % odpovědí. Menší zastoupení odpovědí měly následné dvě známky, konkrétně známkou „4“ by hodnotilo 8 respondentů, Národní elektronický nástroj by zcela nedoporučilo jen 3,27 % respondentů, tato hodnota odpovídá čtyřem odpovědím.

Devátá otázka: Jaké jsou silné stránky NENU?

Cílem deváté, opět otevřené otázky, bylo zjištění silných stránek Národního elektronického nástroje prostřednictvím uživatelských odpovědí.

Na tuto otázku odpověděl pouze jeden dodavatel, který uvedl, že nejsilnější stránkou Národního elektronického nástroje je uspořádání všech důležitých informací na jednom místě. Další odpovědi poskytli již jen zadavatelé, kterých bylo celkem 75. Z hlediska uživatelského prostředí se zadavatelé shodli na přehlednosti a srozumitelnosti, ty vedou

především k zefektivnění práce, na kterou si uživatelé potrpí. Mezi silné stránky, jak uživatelé uvedli, patří také intuitivní, velice návodný a uživatelsky jednoduchý systém zadávání veřejných zakázek, dále pak časově nenáročné zadávání a větší přehlednost elektronického nástroje, zde uživatelé opět naráží na novou verzi HTML5.

Respondenti NEN také hodnotili z pohledu administrativního. Zde uživatelé shledávají kladné stránky především v tom, že Národní elektronický nástroj používá víceméně celá státní správa a také to, že je vhodný pro zadávání jednoduchých veřejných zakázek, ale i pro zadávání velkých zakázek. S uživatelskou přívětivostí pro zakázky většího rozsahu se shoduje i respondent, který poukazuje na kvalitu ve vztahu k Zákonu o zadávání veřejných zakázek a další respondenti zmiňující transparentnost a s ní spojenou prokazatelnost provedených úkonů.

Častou odpovědí na silné stránky Národního elektronického nástroje, která byla respondenty uvedena, byla podpora ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Zde byla uvedena funkční technická podpora, a to jak po telefonické stránce, tak s pomocí ServiceDesku. Mezi odpovědi, které se daly očekávat, byla také spíše výhoda nežli silná stránka, kterou je bezplatnost elektronického nástroje.

Desátá otázka: Jaké jsou slabé stránky NENU?

Poslední otázka, která byla uvedena v dotazníku, se týkala naopak slabých stránek Národního elektronického nástroje, přičemž obdobně jako u deváté otázky respondenti mohli využít způsobu otevřené otázky a vyjádřit svůj názor. Na desátou otázku bylo shromážděno 74 odpovědí.

Mezi nejčastěji uvedené slabé stránky Národního elektronického nástroje patřila **nepřehlednost**, tu v dotazníku mělo uvedeno 30 respondentů. Ve spojitosti s touto odpovědí uživatelé uvádějí také grafickou nezdařilost elektronického nástroje, a to s odkazem především na starou verzi NENU. Další odpovědi, která spadá do problematiky nepřehlednosti, je stížnost uživatele na příliš mnoho funkcí, ve kterých se nedá orientovat a které především ani nejsou potřeba. Z tohoto důvodu se zdá uživateli NEN naprosto komplikovaným elektronickým nástrojem, při jehož práci musí neustále využívat příruček vytvořených pro zadávání veřejných zakázek nebo technické podpory ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR, prostřednictvím ServiceDesku NEN.

Dotazníkové šetření upozornilo také na nedostatečnou komunikaci elektronického nástroje, a to především z pohledu notifikací, které by NEN měl zasílat po určitých provedených úkonech. S touto slabou stránkou je spojována také chybějící kontaktní osoba při obdržení notifikací, uživatel se tedy jen těžko orientuje, pokud se notifikací nashromáždí více.

Téměř každý druhý respondent si v dotazníku stěžoval na administrativní nedokonalost elektronického nástroje. Záporně hodnoceny byly především dokumenty, které systém generuje při zadávání veřejných zakázek, dokumenty však byly hodnoceny v předešlé otázce i kladně, můžeme tedy usuzovat, že nová verze Národního elektronického nástroje se od té staré opravdu odlišuje. S dokumenty, které jsou poskytovány systémem, souvisí i další vyjádření respondenta, tomu připadá NEN v poskytování dokumentů nenápomocný, je tedy nutné sepsání potřebných dokumentů v textových editorech. Další slabé stránky uživatelé vnímají ve složitých manuálech sloužících jako návod postupu při zadávání veřejné zakázky a jejich neaktualizované verze. V oblasti dokumentů také jeden uživatel uvedl problém v nepropojenosti dokumentů, které se průběžně neukládají a nepropisují do dalších úkonů zadavatelů.

5 Výsledky a diskuze

Čtvrtá kapitola pomocí metody dotazníkového šetření cílila na vytvoření aktuálního pohledu na **využitelnost elektronických nástrojů, úkonů provádějících se prostřednictvím elektronických nástrojů a porovnání staré verze Národního elektronického nástroje (dále jen NEN) s novou verzí HTML5**. Jedinou výhodou u zrodu NENU byl fakt, že se jedná o bezplatnou verzi elektronického nástroje. Další výhody, které měl NEN přinést, byly zpočátku jen těžce realizovány, tato realizace stála stát velké množství peněz, které představovaly pro budoucí uživatele jen mrhání státním kapitálem. V průběhu let se však NEN dokázal technicky dorovnat zbylým elektronickým nástrojům, což dokazují výsledky dotazníkového šetření.

Výzkum nám potvrdil, že respondenti odpovídající na otázky v dotazníku jsou **převážně zadavatelé**, tudíž uživatelé se zkušenostmi v oblasti zadávání veřejných zakázek. Zároveň tito respondenti mají z **91 % NEN jako hlavní nástroj pro zadávání veřejných zakázek**. Zbylých devět procent respondentů využívá jiný elektronický nástroj nebo zatím žádný, z výsledků je tedy zřetelné, že NEN svými kvalitami a výhodami oproti ostatním elektronickým nástrojům dokáže **oslovit více uživatelů než ostatní elektronické nástroje** pro zadávání veřejných zakázek. Kvalitu NENU dokazuje i jeho přívětivost ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR (dále jen **MMR**), které poskytuje zadavatelům nepřetržitou **technickou podporu**. S kladným hodnocením jsme se setkali i u otázky doporučení NENU ostatním uživatelům, kde by **jen 10 %** respondentů tento elektronický nástroj spíše nebo zcela **nedoporučilo**.

V rámci dotazníkového šetření byl kladen důraz i na porovnání staré verze NENU, tedy verzí Silverlight, s novou verzí HTML5. Respondenti vyjádřili své názory na silné i slabé stránky pomocí otevřených otázek, které byly součástí dotazníku. Jak se ukázalo, tak **70 % všech respondentů mělo zkušenosti i se starou verzí NENU**, a tak mohli obě verze **relevantně porovnat**. Zde se respondenti především shodovali na **lepší technické stránce** nové verze HTML5, která oproti staré verzi vykazuje **přehlednější orientaci** při práci se zadáváním veřejných zakázek a také na technické podpoře ze strany MMR. Nová verze NENU však ještě **není zcela v provozu**, a proto se i zde našly názory na **slabé stránky**, mezi které patří především v některých případech až **zbytečná dokumentace**, která je generována při zadávání zakázek.

6 Závěr

Veřejné zakázky jsou tématem, které vyvolává mezi širokou veřejností mnoho ohlasů, a to především proto, že se jedná o způsob hospodaření státu při použití peněz ze státního rozpočtu. Z tohoto důvodu financování může docházet k **podvodným praktikám**, které vedou k okrádání státu, proto bylo státem vytvořeno **transparentní prostředí**, které soutěžení o veřejné zakázky kontroluje.

Analýzou teoretické části byly zkoumány elektronické nástroje, které omezují rizika nekalých praktik na trhu s veřejnými zakázkami a instituce, které dohlíží nad kontrolou transparentního zadávání.

Zadavatelé veřejných zakázek tedy státní instituce musí, z důvodu co největší transparentnosti, při zadávání a soutěžení veřejných zakázek postupovat podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, dodržovat zásady uvedené v tomto zákoně a postupovat podle principů hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Naopak dodavatelé musí každoročně dokládat aktualizované dokumenty do Seznamu kvalifikovaných dodavatelů, čímž prokazují splnění základních požadavků pro ucházení se o veřejné zakázky, nebo pokud v Seznamu kvalifikovaných dodavatelů zapsáni nejsou, musí tyto dokumenty dokládat u každé zakázky, o kterou se ucházejí.

Kontrolu nad zadáváním veřejných zakázek provádí Nejvyšší kontrolní úřad, který dohlíží na to, jak stát nakládá s veřejnými financemi a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který dohlíží na průběh veřejných zakázek a s nimi spojenou hospodářskou soutěží.

Systém veřejných zakázek prošel v minulosti procesem elektronizace, která probíhá i v současnosti a snaží se o zdokonalování nástrojů, jimiž jsou veřejné zakázky zadávány a administrovány. Bohužel až do dnešní doby se systém elektronizace státní správy stále vyvíjí a systém jako celek prozatím zcela nefunguje. Elektronizace veřejných zakázek však znamenala pro zadavatele změnu, se kterou se v průběhu let museli smířit a všichni zadavatelé je již v této době musí zadávat v elektronické podobě.

Veřejné zakázky jsou zadávány pomocí **certifikovaných elektronických nástrojů**, splňující nezbytná technická kritéria. Elektronické nástroje poskytují funkcionality, kterými jsou především **formuláře** díky jimž, po vyplnění požadavků, zadavatel může zadávat veřejné zakázky podle druhu předmětu a režimů. Oba subjekty, jak **zadavatelé, tak dodavatelé, musí poskytovat informace k veřejným zakázkám**, tyto informace jsou

shromažďovány na internetových portálech a poskytují nám tedy ucelený přehled o veřejných zakázkách. Zadavatel musí především uveřejňovat veškeré dokumenty ve **Věstníku veřejných zakázek**; dalšími informačními systémy, poskytující informace o veřejných zakázkách a jejich subjektech mohou být Registr smluv, Vizualní obchodní rejstřík nebo Profil dodavatele.

Předtím než byl zprovozněn NEN zadavatelé využívali služby soukromých poskytovatelů, ovšem **plán zavedení** elektronického nástroje **provozovaného Ministerstvem pro místní rozvoj ČR** (dále jen MMR) **vyvolal rozdílné názory**.

Národní elektronický nástroj sice byl jako jediný bezplatný, ovšem názory uživatelů byly spíše negativního rázu. Uživatelé si především stěžovali na nepřehlednost formulářů, jejichž vyplňování jim zabíralo zbytečně mnoho času. V současné době MMR zavádí novou verzi NENU, verzi HTML5, kterou uživatelé od roku 2021 budou muset využívat. Z důvodu nevlídného elektronického prostředí, kterým NEN dříve disponoval, autor v praktické části této práce zjišťoval silné a slabé stránky staré a nové verze NEN.

Dotazníkovým šetřením, bylo nejdříve vyhodnoceno využívání elektronických nástrojů. **Nejpoužívanějším** elektronickým nástrojem pro zadávání veřejných zakázek je v dnešní době **NEN, který využívají subjekty z 91 %**.

Respondenty byla dále porovnána stará verze NEN Silverlight s novou verzí HTML5. Oslovení respondenti se shodují na **nepřehlednosti staré verze NEN**, které jsou vyčítány především **nepřehledné formuláře**, které zadávání veřejných zakázek velice zpomalovalo. Zároveň nepřehlednost způsobovala nutnost zadavatelů často se obracet na uživatelskou podporu a **uživatelské příručky, ty však opět nebyly podrobně a přehledně zpracované**.

Nová verze dle uživatelů v dostatečné míře **eliminuje slabé stránky** staré verze NENU, elektronické prostředí je pro uživatele přívětivější, nové uživatelské příručky jsou podrobnější a MMR také poskytuje **kvalitní uživatelskou podporu**. I zde se však stále vyskytují slabé stránky, které je třeba odstranit. **Uživatelé doporučují zpracovat** především na **grafické stránce**, kde je občas složité se orientovat. Další výtkou je způsob **oznámení**, který **někdy neupozorní na důležité změny** v zadávacím řízení. Poslední uživatelské doporučení se týkalo administrativní stránky. **Dokumenty**, které NEN generuje jsou v častých případech **nepoužitelné**, tudíž si zadavatelé tyto dokumenty musí vytvářet sami, zároveň by uživatelé uvítali **větší propojenost dokumentů**, které by se měly propisovat do dalších úkonů prováděných zadavatelem.

7 Seznam použitých zdrojů

Publikace:

Dvořák, D., Machurek, T., Novotný P., Šebesta, M. a kolektiv. Zákon o zadávání veřejných zakázek. Komentář. 1. vydání. Praha : Nakladatelství C. H. Beck, 2017, ISBN 978-80-7400-651-7

HERMAN, P.; FIDLER V. a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. ISBN 978-80-7380-595-1.

NĚMEC, Juraj, OCHRANA, František a kolektiv. *Kontrola ve veřejné správě*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010, 160 s. ISBN 978-80-7357-558-8.

PALGUTA, Ján a Filip PERTOLD. *K čemu vede (ne)transparentnost veřejných zakázek?*. 1. Praha: Národohospodářský ústav AV ČR, 2016. Studie (Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu), s. 1. ISBN 978-80-7344-370-2.

Poremská, M. *Elektronické zadávání veřejných zakázek*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, ISBN 978-80-7357-762-9

SIČÁKOVÁ, Emilia a Vladimír PIROŠÍK. *Transparentná miestna samospráva: príručka pre lepšiu správu vecí verejných*. Bratislava: Transparency International Slovensko, 2004, s. 136-140. ISBN 80-89041-80-9.

Články

HORKÝ, David. Povinná elektronická komunikace. *Veřejné zakázky*. Roztoky: Procurement Publishing, 2018, (3-4), 51-52. ISSN 1803-6724.

JEČNÝ, Ondřej. Národní elektronický nástroj-nově povinně. *Veřejné zakázky v praxi: Aktuality, rady, názory a užitečné informace*. Praha: FORUM, 2018, **6**(2), 4-9. ISSN 1805-8523.

JEČNÝ, Ondřej. Certifikované elektronické nástroje: možnosti a (ne)výhody. *Veřejné zakázky v praxi: Aktuality, rady, názory a užitečné informace*. Praha: FORUM, 2019, **6**(4), 43-47. ISSN 1805-8523.

SÉGL, Jan. Národní elektronický nástroj: Pohled zpět i vpřed. *Veřejné zakázky v praxi: Aktuality, rady, názory a užitečné informace*. Praha: FORUM, 2020, **7**(5), 54-56. ISSN 1805-8523.

Metodiky

Metodika veřejného nakupování: Naplňování principů 3E v praxi veřejného zadávání [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2016 [cit. 2021-02-01]. s. 12. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2016/metodicky-pokyn-chj-c-3--metodika-verejn-25582>

Metodický návod k aplikaci zákona o registru smluv [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021 [cit. 2021-02-05]. s. 7. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/registr-smluv.aspx?q=Y2hudW09OQ%3d%3d>

Právní předpisy:

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 ze dne 5. listopadu 2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky (CPV), v platném znění.

Vyhláška č. 260/2016 Sb., o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody

Zákon č. 340/2015 Sb., o registru smluv

Dokumenty

Jak zohledňovat principy 3E v postupech zadávání veřejných zakázek [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008 [cit.-2021-02-04]. s. 13-14. Dostupné na WWW: <http://www.portal-vz.cz/Metodiky---stanoviska/Ruzne/Sbornik-autorskych-textu--Jak-zohlednovat-principy>

Internetové zdroje

Havlová, Adéla a kol. Nové finanční limity pro zadávání veřejných zakázek a nález Ústavního soudu k rozhodování úředníků o vynaložení veřejných finančních prostředků. [online]. Copyright © 2019 HAVEL [cit. 05.02.2021]. Dostupné z: <https://www.havelpartners.cz/nove-financni-limity-pro-zadavani-verejnych-zakazek-a-nalez-ustavniho-soudu-k-rozhodovani-uredniku-o-vynalozeni-verejnych-financnich-prostredku/>

JURČÍK, Radek. Podmínky provádění kontroly a vlastní kontrolní mechanismy zadávání veřejných zakázek. [online]. 2006 [cit. 18.02.2021]. Dostupné z: http://www.transparency.cz/pdf/publikace/vz_analyza_jurcik.pdf

8 Seznam tabulek

Tabulka 1: Finanční limity režimu veřejných zakázek. (s. 19)

Tabulka 2: Možnosti zadavatele při vyhlášení zjednodušeného podlimitního řízení. (s. 23)

Tabulka 3: Povinně uveřejňované informace u vybraných druhů řízení. (s. 30)

Tabulka 4: Životní cyklus veřejné zakázky (řazeno sestupně dle hlavního procesu). (s. 30)

Tabulka 5: Vybrané strukturované informace obsažené v oznámení. (s. 31)

Tabulka 6: Proces zavádění elektronizace veřejných zakázek. (s. 36)

Tabulka 7: Vývoj elektronizace veřejných zakázek. (s. 36)

9 Seznam obrázků

Obrázek 1 Dosažení optima dodržováním principů 3E. (s. 24)

Obrázek 2 Procentuální zastoupení elektronických nástrojů užívané veřejnými zadavateli (ke dni 30.6.2020). (s. 39)

Obrázek 3 Jste z pohledu veřejných zakázek zadavatel nebo dodavatel? (s. 43)

Obrázek 4 Jaký elektronický nástroj používáte? (s. 44)

Obrázek 5 Zvažujete přechod na NEN? (s. 45)

Obrázek 6 Je pro Vás nový portál NEN uživatelsky přívětivý? (s. 46)

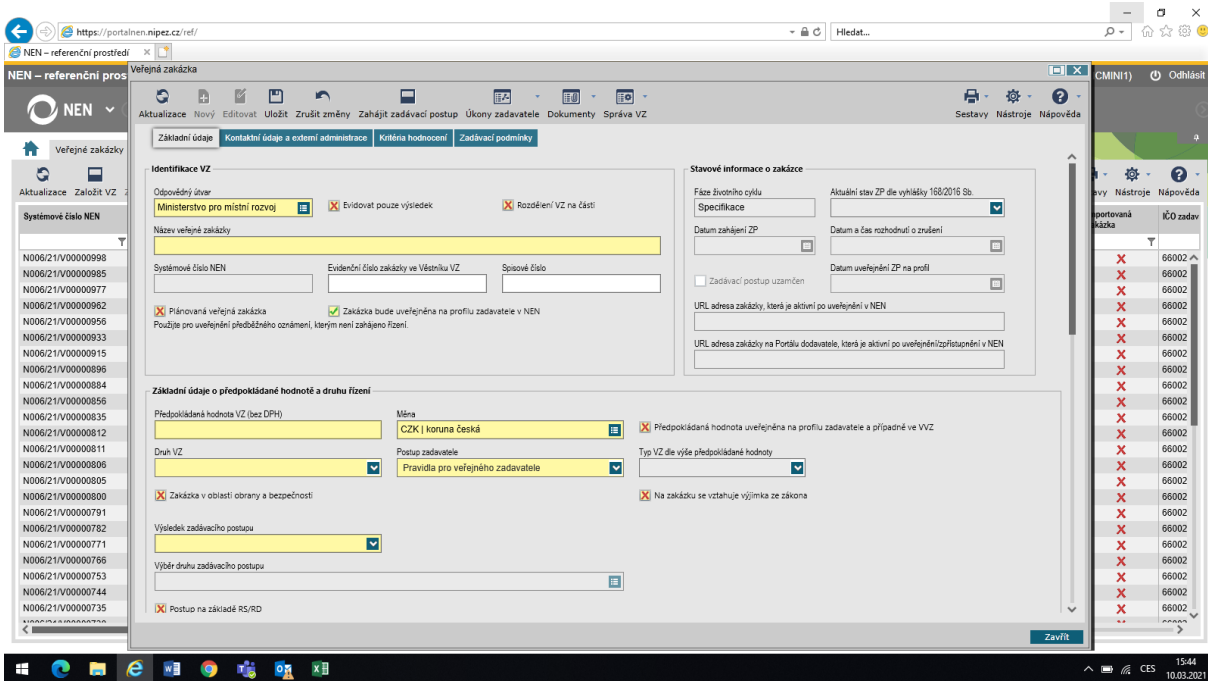
Obrázek 7 Používáte nebo máte zkušenosti i se starší verzí NEN? (s. 48)

Obrázek 8 Jakým způsobem převážně administrujete zakázky v NENu? (s. 49)

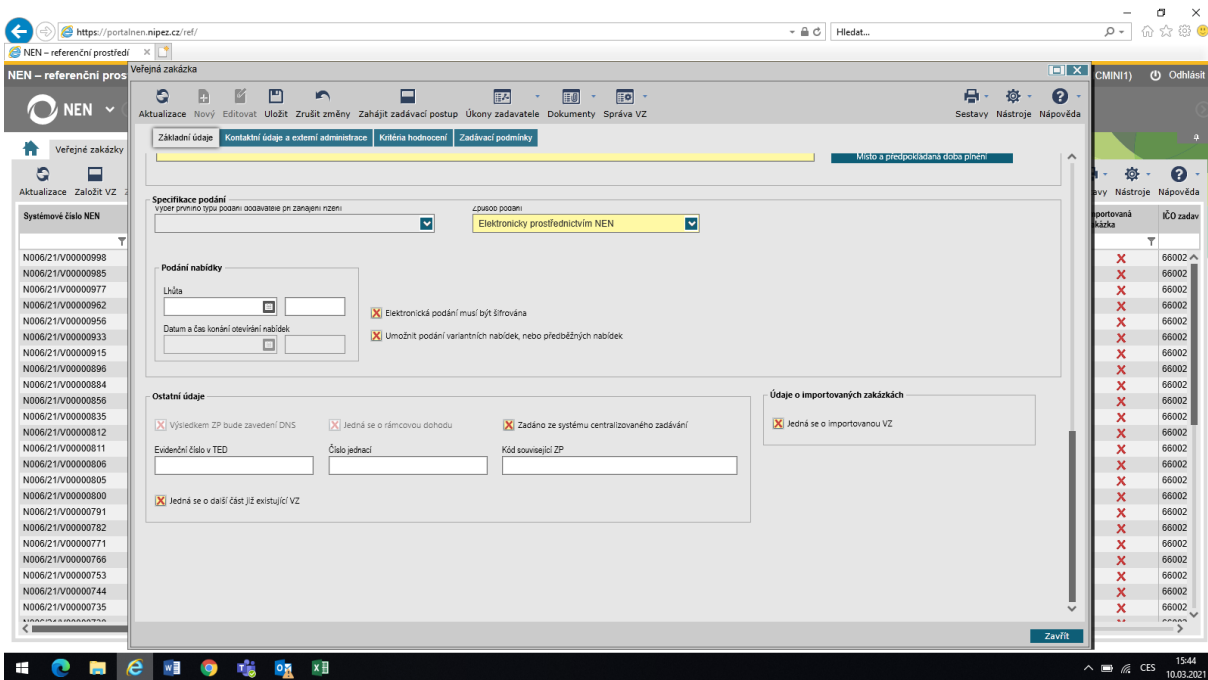
Obrázek 9 Doporučili byste NEN ostatním zadavatelům? (s. 50)

10 Přílohy

10.1 Příloha 1a Stará verze NEN Silverlight

10.2 Příloha 1b Stará verze NEN Silverlight

10.3 Příloha 2a Nová verze NEN HTML5

The screenshot shows the NEN portal home page. The top navigation bar includes the NEN logo, the word 'Zadavatel', and a search bar. The main content area is divided into three sections: 'Veřejné zakázky' (Public Tenders), 'Oblíbené' (Favorites), and 'K vyřízení' (For Processing). The 'Veřejné zakázky' section displays a list of tenders with details such as ID, title, and issuer. The 'Oblíbené' section features a grid of quick-action buttons for tasks like 'Dokumenty zadávacích postupů', 'Dynamické nákupní systémy', and 'Mě zadávací postupy'. The 'K vyřízení' section is currently empty, displaying a message: 'Na tomto místě pro Vás připravujeme přehled úkolů k vyřízení. Na funkcionalitě stále pracujeme.' The bottom of the page contains a footer with various utility links and the user's name.

10.4 Příloha 2b Nová verze NEN HTML5

The screenshot shows the details of a specific tender in the NEN portal. The breadcrumb navigation indicates the path: 'N006/21/V00000998 - Test VZ KL'. The main content area is titled 'Stavové informace o zakázce' and contains several sections: 'Identifikace veřejné zakázky' with fields for 'Odpovědný úřad', 'Název veřejné zakázky', and 'Systémové číslo NEN'; 'Předpokládaná hodnota a druh zadávacího postupu' with fields for 'Předpokládaná hodnota VZ', 'Druh VZ', 'Postup zadavatele', and 'Výsledek zadávacího postupu'; and 'Předmět veřejné zakázky' with a field for 'Popis předmětu'. The interface includes a top navigation bar with the NEN logo and a search bar, and a bottom footer with utility links and the user's name.

10.5 Příloha 3 Dotazník výzkumu elektronických nástrojů

(Výzkum bakalářské práce Veřejné zakázky a elektronická tržiště, ČZU 2021)

1. Jste z pohledu veřejných zakázek zadavatel nebo dodavatel?
☐ Zadavatel ☐ Dodavatel
2. Jaký elektronický nástroj používáte?
☐ NEN ☐ Gemin, E-ZAK ☐ Tender arena, Tendermarket ☐ Jiný nebo žádný
3. Zvažujete přechod na NEN?
☐ NEN již používám ☐ Rozhodně ano ☐ Spíše ano ☐ Spíše ne ☐ Rozhodně ne
4. Je pro Vás nový portál NEN uživatelsky přívětivý? (1 = uživatelsky přívětivý; 5 = uživatelsky nepřívětivý)
☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
5. Jaký je Váš názor na uživatelskou přívětivost nového portálu NEN? (Napište svůj názor)
6. Používáte nebo máte zkušenosti i se starší verzí NEN?
☐ Ano ☐ Ne
7. Jakým způsobem převážně administrujete zakázky v NEN?
☐ Zjednodušený průchod ☐ Zadání VZ s průvodcem
8. Doporučil byste NEN ostatním zadavatelům? (1 = rozhodně doporučil, 5 = rozhodně nedoporučil)
☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
9. Jaké jsou silné stránky NENu? (Napište svůj názor)
10. Jaké jsou silné stránky NENu? (Napište svůj názor)

Autor: Štěpán Kolář

Děkuji za vyplnění dotazníku